राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोग

केन्द्रीय कार्यालय, पुल्चोक, ललितपुर

सूचनाको हकसम्बन्धी ऐन, २०६४ को दफा ५ र सूचनाको हकसम्बन्धी नियमावली, २०६५ को नियम ३ बमोजिम प्रकाशित त्रैमासिक कार्यसम्पादन विवरण

(२०८२ माघ १ गतेदेखि २०८२ चैत्र मसान्तसम्म केन्द्रीय कार्यालयबाट सम्पादन गरिएका प्रमुख क्रियाकलापहरू)

प्रकाशन गर्ने

दुर्गा पोखरेल
सहायक सूचना अधिकारी

पवन कुमार भट्ट
सूचना अधिकारी

१. आयोगको स्वरूप र प्रकृति

मानव अधिकार आयोग ऐन, २०५३ बमोजिम २०५७ जेठ १३ मा स्थापना भएको राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोगले नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ बाट संवैधानिक हैसियत प्राप्त गरेको हो । नेपालको वर्तमान संविधानले समेत आयोगलाई संवैधानिक हैसियत प्रदान गरेको छ । नेपालको संविधानको धारा २४८ र २४९ मा राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोगसम्बन्धी व्यवस्था रहेको छ ।

नेपालको संविधानको धारा २४८ अनुसार आयोगमा अध्यक्ष र ४ जना सदस्य रहने व्यवस्था छ । राष्ट्रपतिबाट संवैधानिक परिषद्को सिफारिसमा नियुक्त हुने अध्यक्ष र सदस्यको पदावधि नियुक्ति भएको मितिले छ वर्षको हुन्छ । राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोग एक स्वक्रियाशील तथा पीडितमुखी संस्था हो। आयोगका सम्पूर्ण क्रियाकलापहरू मानव अधिकारको संरक्षण र संवर्धनसँग सम्बन्धित हुन्छन्। मानव अधिकारको संरक्षण र संवर्धनका लागि आयोगले सरकार, राज्यका अन्य अङ्गहरू तथा नागरिक समाजसँग सहकार्य गर्दछ ।

२. आयोगको काम, कर्तव्य र अधिकार

मानव अधिकारको संरक्षण र संवर्धन आयोगको प्रमुख कार्य हो । नेपालको संविधानको धारा २४९ मा आयोगको काम, कर्तव्य र अधिकार उल्लेख गरिएको छ । यस्तै राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोग ऐन, २०६८ को दफा ४ मा समेत आयोगका काम, कर्तव्य र अधिकारको उल्लेख गरी उक्त कुरालाई थप स्पष्ट गरिएको छ । नेपालको संविधानको धारा २४९ मा उल्लेख भएअनुसार आयोगको काम, कर्तव्य र अधिकार देहायबमोजिम रहेको छ :

(१) मानव अधिकारको सम्मान, संरक्षण र संवर्धन तथा त्यसको प्रभावकारी कार्यान्वयनलाई सुनिश्चित गर्नु राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोगको कर्तव्य हुनेछ ।

(२) उपधारा १ मा उल्लिखित कर्तव्य पूरा गर्न लागि राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोगले देहाय बमोजिमका काम गर्नेछ

(क) कुनै व्यक्ति वा समूहको मानव अधिकार उल्लङ्घन वा त्यसको दुरूत्साहन भएकोमा पीडित आफैं वा निजको तर्फबाट कसैले आयोगसमक्ष प्रस्तुत वा प्रेषित गरेको निवेदन वा उजुरी वा कुनै स्रोतबाट आयोगलाई प्राप्त भएको वा आयोगको जानकारीमा आएको विषयमा छानबिन तथा अनुसन्धान गरी दोषी उपर कारबाही गर्न सिफारिस गर्ने,

(ख) मानव अधिकारको उल्लङ्घन हुनबाट रोक्ने जिम्मेवारी वा कर्तव्य भएको पदाधिकारीले आफ्नो जिम्मेवारी पूरा नगरेमा वा कर्तव्य पालन नगरेमा वा जिम्मेवारी पूरा गर्न वा कर्तव्य पालन गर्न उदासीनता देखाएमा त्यस्तो पदाधिकारीउपर विभागीय कारबाही गर्न सम्बन्धित अधिकारी समक्ष सिफारिस गर्ने,

(ग) मानव अधिकार उल्लङ्घन गर्ने व्यक्ति वा संस्थाका विरूद्ध मुद्दा चलाउनु पर्ने आवश्यकता भएमा कानूनबमोजिम अदालतमा मुद्दा दायर गर्न सिफारिस गर्ने,

(घ) मानव अधिकारको चेतना अभिवृद्धि गर्न नागरिक समाजसँग समन्वय र सहकार्य गर्ने,

(ङ) मानव अधिकारको उल्लङ्घनकर्तालाई विभागीय कारबाही तथा सजाय गर्न कारण र आधार खुलाई सम्बन्धित निकाय समक्ष सिफारिस गर्ने,

(च) मानव अधिकारसँग सम्बन्धित कानूनको आवधिक रूपमा पुनरावलोकन गर्ने तथा त्यसमा गर्नु पर्ने सुधार तथा संशोधनका सम्बन्धमा नेपाल सरकार समक्ष सिफारिस गर्ने,

(छ) मानव अधिकारसँग सम्बन्धित अन्तर्राष्ट्रिय सन्धि वा सम्झौताको नेपाल पक्ष बन्नु पर्ने भएमा त्यसको कारणसहित नेपाल सरकारलाई सिफारिस गर्ने र नेपाल पक्ष बनिसकेका सन्धि वा सम्झौताको कार्यान्वयन भए वा नभएको अनुगमन गरी कार्यान्वयन नभएको पाइएमा त्यसको कार्यान्वयन गर्न नेपाल सरकार समक्ष सिफारिस गर्ने,

(ज) मानव अधिकारको उल्लङ्घनका सम्बन्धमा राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोगले गरेको सिफारिस वा निर्देशन पालन वा कार्यान्वयन नगर्ने पदाधिकारी, व्यक्ति वा निकायको नाम कानूनबमोजिम सार्वजनिक गरी मानव अधिकार उल्लङ्घनकर्ताको रूपमा अभिलेख राख्ने ।

(३) मानव अधिकार आयोगले आफ्नो कार्य सम्पादन गर्दा वा कर्तव्य पालन गर्दा देहायबमोजिमको अधिकार प्रयोग गर्न सक्नेछ :-

(क) कुनै व्यक्तिलाई आयोग समक्ष उपस्थित गराई जानकारी वा बयान लिने वा बकपत्र गराउने, प्रमाण बुझ्ने, दसी-प्रमाण दाखिला गर्न लगाउने सम्बन्धमा अदालतलाई भए सरहको अधिकार प्रयोग गर्ने,

(ख) मानव अधिकारको गम्भीर उल्लङ्घन हुन लागेको वा भइसकेको सूचना आयोगले कुनै किसिमबाट प्राप्त गरेमा कुनै व्यक्ति वा निजको आवास वा कार्यालयमा विनासूचना प्रवेश गर्ने, खानतलासी लिने तथा त्यसरी खानतलासी लिँदा मानव अधिकारको उल्लङ्घनसँग सम्बन्धित लिखत, प्रमाण वा सबुत कब्जामा लिने,

(ग) कुनै व्यक्तिको मानव अधिकार उल्लङ्घन भइरहेको कुरा जानकारी भई तत्काल कारबाही गर्नुपर्ने आवश्यक देखिएमा विनासूचना सरकारी कार्यालय वा अन्य ठाउँमा प्रवेश गर्ने र उद्धार गर्ने,

(घ) मानव अधिकारको उल्लङ्घनबाट पीडितलाई कानूनबमोजिम क्षतिपूर्ति दिन आदेश दिने ।

(४) राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोगले आफ्नो काम, कर्तव्य र अधिकार मध्ये कुनै काम, कर्तव्य र अधिकार सो आयोगको अध्यक्ष, कुनै सदस्य वा नेपाल सरकारको कर्मचारीलाई तोकिएको शर्तको अधीनमा रही प्रयोग तथा पालन गर्ने गरी प्रत्यायोजन गर्न सक्नेछ ।

(५) राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोगको अन्य काम, कर्तव्य र अधिकार तथा कार्यविधि सङ्घीय कानूनबमोजिम हुनेछ ।

२.१ आयोगका पदाधिकारीहरु

माननीय श्री तप बहादुर मगर -अध्यक्ष
माननीय श्री मिहिर ठाकुर- सदस्य
माननीय श्री मनोज दुवाडी- सदस्य
माननीय डा.लिली थापा- सदस्य

२.२ आयोगका पदाधिकारीहरुको कार्यविभाजन :

मा. श्री तप बहादुर मगर (अध्यक्ष)	**मा.श्री मिहिर ठाकुर** (सदस्य)	**मा.श्री मनोज दुवाडी** (सदस्य)	**मा.डा. लिली थापा** (सदस्य)
-अर्थ, प्रशासन -संवैधानिक निकाय -दातृ निकाय र अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्ध -कार्य विभाजनमा नपरेका सबै विषय अनुसन्धान कानून पुनरावलोकन, परामर्श	-रणनीतिक, योजना र कार्यान्वयन -अनुगमन सम्बन्धी -उपभोक्ता, व्यवसाय र मानव अधिकार	-आयोगको सिफारिस कार्यान्वयन -ज्येष्ठ नागरिकसम्बन्धी	-प्रबर्धन, मानव अधिकार शिक्षा -सन्धि अनुगमन र सरकारी निकायसँग सम्बन्ध -महिला, बालबालिका र आप्रवासन -मानव बेचविखन विरुद्धको विषय

३.आयोगमा रहने कर्मचारी सङ्ख्या र कार्य विवरण :

आयोगको केन्द्रीय कार्यालयका अतिरिक्त ७ वटा प्रदेश कार्यालय, ३ वटा प्रदेश शाखा कार्यालय मा गरी जम्मा ३०९ जना कर्मचारीको दरबन्दी रहको छ। दरबन्दी विवरण तथा पदपूर्तिको अवस्था निम्नबमोजिम छ :

क्र.सं.	श्रेणी/तह	पद	जम्मा दरवन्दी	पदपूर्ति सङ्ख्या

१	विशिष्ट श्रेणी	सचिव	१	१
२	रा.प. प्रथम श्रेणी	सहसचिव	९	९
३	रा.प. द्वितीय श्रेणी	उपसचिव	२०	१९
४	रा.प. तृतीय श्रेणी	अधिकृत	१०७	१००
५	सहायक प्रथम	सहायक प्रथम	५८	१९
६	श्रेणीविहीन	सहायक कर्मचारी (सवारी चालक, सुरक्षा गार्ड, कार्यालय सहयोगी, माली र सरसफाई)	११४	९०
जम्मा			३०९	२३७

आयोगको साङ्गठनिक संरचना

राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोगको सबैभन्दा माथिल्लो निकाय ५ जना पदाधिकारी रहेको आयोग हो । जसमा १ अध्यक्ष र ४ सदस्यसहित ५ जना पदाधिकारीहरू रहन्छन् । प्रशासनिक प्रमुखको रुपमा एकजना सचिव रहने, आयोगमा सचिव मातहत ४ वटा विभाग, ७ वटा प्रदेश कार्यालय र ३ वटा प्रदेश शाखा कार्यालय छन् भने विभाग अन्तर्गत १३ वटा महाशाखा रहेका छन् ।

आयोगका विभागहरू

१. संरक्षण विभाग

यस विभाग अन्तर्गत अनुसन्धान महाशाखा, अन्तर्राष्ट्रिय सन्धि अनुगमन महाशाखा र कानून महाशाखा रहेका छन्।

२. संबर्धन विभाग

यस विभाग अन्तर्गत संबर्धन महाशाखा, सामूहिक अधिकार महाशाखा र लैङ्गिक तथा सामाजिक समावेशीकरण महाशाखा रहेका छन् ।

३. प्रशासन, योजना तथा अर्थ विभाग

यस विभाग अन्तर्गत योजना, नीति तथा आन्तरिक मूल्याङ्कन महाशाखा, प्रशासन महाशाखा र आर्थिक प्रशासन महाशाखा र अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्ध महाशाखा रहेका छन् ।

४. समन्वय विभाग

यस विभाग अन्तर्गत वैठक समन्वय महाशाखा, प्रदेश कार्यालय समन्वय महाशाखा, सूचना सञ्चार, प्रविधि, प्रतिवेदन, प्राज्ञिक अनुसन्धान तथा प्रकाशन महाशाखा रहेका छन् ।

(अ) महाशाखाहरुले सम्पादन गर्ने कार्यहरू :

(क) कानून महाशाखा

- कानून पुनरावलोकनसम्बन्धी कार्य गर्ने,
- मानव अधिकारसम्बन्धी महत्वपूर्ण निर्णय प्रकाशन गर्ने
- आयोगलाई विपक्षी बनाई दर्ता भएका मुद्दामा बहस-पैरवी गर्ने,
- आवश्यक कानूनी मस्यौदा तयार गर्ने,
- कानूनी परामर्श प्रदान गर्ने,
- आयोगले तोकेका कानूनसम्बन्धी अन्य कार्यहरू गर्ने ।

(ख) अन्तर्राष्ट्रिय सन्धि अनुगमन महाशाखा

- अन्तर्राष्ट्रिय महासन्धि कार्यान्वयन अवस्थाको अनुगमन गर्ने,
- मानव अधिकार राष्ट्रिय कार्ययोजनासम्बन्धी अनुगमन गर्ने,
- विश्वव्यापी आवधिक समीक्षासम्बन्धी अनुगमन गर्ने,
- महासन्धि अनुमोदनको लागि आयोगले गर्ने सिफारिससम्बन्धी कार्य गर्ने,
- राज्यले तयार गरेको State Report उपर सुझाव तयार गर्ने,
- मानव अधिकारको समग्र अवस्थाको अनुगमन गर्ने ।

(ग) अनुसन्धान महाशाखा

- मानव अधिकार उल्लङ्घनसम्बन्धी उजूरी ग्रहण गर्ने,
- मानव अधिकार उल्लङ्घनका घटनामा अनुसन्धान/अनुगमन गर्ने,
- अनुसन्धान सम्पन्न भइसकेका उजुरीहरु निर्णयार्थ आयोगमा पेश गर्ने,
- निर्णय लेखन गर्ने,
- मानव अधिकार उल्लङ्घनका सम्बन्धमा आयोगको निर्णयबमोजिम पत्राचार/ताकेता गर्ने,
- उजुरी, कारवाहीसम्बन्धी अन्य कार्यहरू गर्ने ।

(घ) संबर्धन महाशाखा

- मानव अधिकार शिक्षासम्बन्धी कार्यक्रम गर्ने,
- मानव अधिकारसम्बन्धी चेतनामूलक कार्यक्रम गर्ने,
- मानव अधिकारसम्बन्धी वकालतको कार्य गर्ने,
- मानव अधिकारका विषयमा सूचनामूलक/शिक्षामूलक सामग्रीको निर्माण तथा वितरण गर्ने,
- मानव अधिकारसँग सम्बन्धित सङ्घसंस्थाहरूसँग समन्वय/सहकार्यसम्बन्धी कार्य गर्ने ।

(ङ) लैङ्गिक तथा सामाजिक समावेशीकरण महाशाखा

- लैङ्गिक तथा समाजिक विभेद हटाउन पहल गर्ने,
- महिलाको मानव अधिकारको अवस्थाबारे बहस पैरवी गर्ने,
- राज्यका हरेक तहमा महिला तथा अन्य सीमान्तीकृत समुदायको सहभागितामा अभिवृद्धि गर्न पहल गर्ने,
- महिला विरूद्ध हुने हिंसा तथा सीमान्तीकृत समुदायको मानव अधिकार हनन् विरूद्धमा कार्य गर्ने,
- महिला र पछाडि पारिएका समुदायको न्यायमा पहुँच वृद्धि गर्ने,
- महिला तथा समाजिक रूपमा पछाडि पारिएका समुदायको क्षेत्रमा काम गर्ने सङ्घसंस्थासँग सहकार्य समन्वय गर्ने ।

(च) सामूहिक अधिकार महाशाखा

- सामूहिक अधिकार (आदिवासी जनजाति, अल्पसङ्ख्यक, जेष्ठ नागरिक, जातीय विभेद विरुद्धको अधिकार, मानसिक स्वास्थ्य, लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसङ्ख्यक, HIV प्रभावित आदि) को प्रबर्धनका लागि गोष्ठी अन्तरक्रिया, छलफल, कार्यशाला तथा प्रशिक्षण गर्ने,
- सामूहिक अधिकारको अवस्थाका सम्बन्धमा अनुगमन गर्ने,
- सामूहिक अधिकारको संरक्षण र संबर्धनका लागि आवश्यक कार्यहरू गर्ने,
- कानून महाशाखासँगको समन्वयमा सामूहिक अधिकारको सुनिश्चितताका लागि कानून पुनरावलोकनसम्बन्धी आवश्यक कार्य गर्ने ।

(छ) योजना, नीति तथा आन्तरिक मूल्याङ्कन महाशाखा

- रणनीतिक योजना निर्माण गर्ने,
- वार्षिक कार्यक्रम र योजना तयार गर्ने,
- कार्ययोजना कार्यान्वयन अनुगमन र मूल्याङ्कन गर्ने,
- चौमासिक प्रगति प्रतिवेदन तयार गर्ने,
- प्रगति समीक्षा कार्यक्रम गर्ने,
- कार्यक्रम र योजनाका सम्बन्धमा योजना आयोग र अर्थ मन्त्रालयसँग समन्वय गर्ने,
- आयोगको नीति तर्जुमा गर्ने ।

(ज) प्रशासन महाशाखा

- आयोगको जनशक्ति व्यवस्थापनसम्बन्धी कार्य गर्ने,
- कार्यालय व्यवस्थापन र सरसफाइसम्बन्धी कार्य गर्ने, गराउने,
- सार्वजनिक खरिदसम्बन्धी कार्य गर्ने,
- आयोग अन्तर्गतका भौतिक साधनहरूको अनुगमन तथा निरीक्षण गर्ने र आवश्यकतानुसार मर्मत सम्भार तथा रेखदेख गर्ने, गराउने,
- आयोगको सवारी व्यवस्थापनसम्बन्धी कार्य गर्ने,
- दैनिक र भैपरी आउने अन्य कामहरू गर्ने ।

(झ) आर्थिक प्रशासन महाशाखा

- आयोगको वार्षिक बजेट निर्माण गर्ने,
- बजेट बाँडफाँड तथा अख्तियारी प्रदानसम्बन्धी कार्य गर्ने,
- आर्थिक कारोवारको लेखा राख्ने तथा आर्थिक प्रतिवेदन तयार गर्ने,
- आन्तरिक तथा अन्तिम लेखापरीक्षण र वेरूजु फछ्र्यौसम्बन्धी कार्य गर्ने,
- दातृ संस्थाबाट आएको बजेटको छुट्टै हिसाव तथा आर्थिक प्रतिवेदन तयार गर्ने,
- आर्थिक अनुशासन कायम गर्ने,
- वित्तीय स्रोत तथा असरसम्बन्धी अभिलेखन गर्ने ।

(ञ) अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्ध महाशाखा

- अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्धसम्बन्धी काम गर्ने,
- APF, UN Agencies र मानव अधिकारसम्बन्धी अन्तर्राष्ट्रिय सङ्घसंस्थासँग समन्वय गर्ने,
- कुटनीतिक नियोगसँग आवश्यक समन्वय गर्ने ।

(ट) सूचना, सञ्चार प्रविधि, प्रतिवेदन, प्राज्ञिक अनुसन्धान तथा प्रकाशन महाशाखा

- आयोगका सूचनालाई सञ्चार माध्यम समक्ष पुऱ्याउने,
- प्रेस विज्ञप्ति/प्रेस नोट तयार गर्ने,
- पत्रकार सम्मेलनको तयारी गर्ने,
- मानव अधिकारपत्र सम्पादन गर्ने,
- मानव अधिकारसम्बन्धी समाचारको अनुगमन गर्ने,
- Server System र कम्प्युटर मर्मत गर्ने,
- आयोगका Facebook, Twitter, Website Update गर्ने,
- आयोगका कर्मचारीहरूको विद्युतीय हाजिरीको रेकर्ड राख्ने,
- आयोगका प्रकाशनमा डिजाइन तथा लेआउटका सम्बन्धमा सहयोग गर्ने,
- सूचना प्रविधिसम्बन्धी नीति र योजनाको निर्माण तथा कार्यान्वयन गर्ने,
- CMRS प्रणाली सञ्चालनसम्बन्धी कार्य गर्ने,
- आयोगको वार्षिक प्रतिवेदन तयार गर्ने,

- मानव अधिकारसम्बन्धी विषयगत प्रतिवेदनमा आवश्यक कार्य गर्ने,
- आयोगबाट प्रकाशन हुने अन्य प्रकाशनहरुसम्बन्धी कार्य गर्ने ।

(ठ) प्रदेश कार्यालय समन्वय महाशाखा

- केन्द्र, प्रदेश तथा प्रदेश शाखा कार्यालयबिच समन्वय गर्ने,
- प्रदेश तथा प्रदेश शाखा कार्यालयको मासिक प्रतिवेदन सङ्कलन र विश्लेषण गर्ने,
- केन्द्र, प्रदेश तथा प्रदेश शाखा कार्यालयबिच कार्य सम्पादनमा सहजता ल्याउन सहयोग पुर्याउने ।

(ड) वैठक समन्वय महाशाखा

- मानव अधिकार आयोगका सिफारिस कार्यान्वयनका लागि पहल गर्ने,
- आन्तरिक र बाह्य समन्वय गर्ने,
- आयोगको वैठकका प्रस्ताव तथा माइन्यूट तयार गर्न सचिवालयलाई सहयोग गर्ने ।

४. आयोगबाट प्रदान गरिने सेवा :

- मानव अधिकारको उल्लङ्घनका सम्बन्धमा उजुरी लिने, अनुसन्धान गर्ने, दोषीलाई कारवाही र पीडितलाई क्षतिपूर्तिका लागि नेपाल सरकारलाई सिफारिस गर्ने,
- मानव अधिकार अवस्थाको अनुगमन गर्ने र अनुगमनबाट देखिएका तथ्यको आधारमा सुधार गर्नुपर्ने पक्षहरूबारे नेपाल सरकारलाई सिफारिस गर्ने,
- तालिम, गोष्ठी, अन्तरक्रियाका माध्यमबाट मानव अधिकार शिक्षा प्रवद्र्धन गर्ने,
- मानव अधिकारसम्बन्धी कानूनहरूको पुनरावलोकन गरी सुधारका लागि सिफारिस गर्ने,
- नेपाल पक्ष भएका मानव अधिकारसम्बन्धी अन्तर्राष्ट्रिय सन्धिहरूको कार्यान्वयन अवस्थाको अनुगमन गरी प्रभावकारी कार्यान्वयका लागि नेपाल सरकारलाई सिफारिस गर्ने,
- मानव अधिकारसम्बन्धी अन्य कार्यहरू गर्ने ।

५. आयोगका विभागीय प्रमुख/ महाशाखा प्रमुखहरु

सि.नं.	विभाग, महाशाखा	प्रमुखको नाम	पद
१	प्रशासन, योजना तथा अर्थ विभाग	डा. टीकाराम पोखरेल	सहसचिव
२	संरक्षण विभाग	यज्ञप्रसाद अधिकारी	सहसचिव
३	संबर्धन विभाग	नवराज सापकोटा	सहसचिव
४	समन्वय विभाग	सम्झना शर्मा	सहसचिव

५	अनुसन्धान महाशाखा	मञ्जु खतिवडा	उपसचिव
६	अन्तर्राष्ट्रिय सन्धि अनुगमन महाशाखा	मायादेवी शर्मा	उपसचिव
७	सामूहिक अधिकार महाशाखा	लोकनाथ वास्तोला	उपसचिव
८	योजना, नीति तथा आन्तरिक मूल्याङ्कन महाशाखा	अनिशकुमार पौडेल	उपसचिव
९	वैठक समन्वय महाशाखा	सोमनाथ सुवेदी	उपसचिव
१०	कानून महाशाखा	श्यामबाबु काफ्ले	उपसचिव
११	लैङ्गिक तथा सामाजिक समावेशीकरण महाशाखा	गीताकुमारी दाहाल	उपसचिव
१२	प्रशासन महाशाखा	सुवोध पोखरेल	उपसचिव
१३	आर्थिक प्रशासन महाशाखा	नारायण बस्नेत	उपसचिव
१४	संबर्धन महाशाखा	सरिता ज्ञवाली	उपसचिव
१५	सूचना, सञ्चार प्रविधि, प्रतिवेदन, प्राज्ञिक अनुसन्धान तथा प्रकाशन महाशाखा	पवनकुमार भट्ट	उपसचिव
१६	अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्ध महाशाखा	कमल थापा क्षेत्री	उपसचिव
१७	प्रदेश कार्यालय समन्वय महाशाखा	मोहनदेव जोशी	उपसचिव

६. सेवा प्राप्त गर्न लाग्ने दस्तुर र अवधि :

- १० पेजसम्मको सूचना निःशुल्क प्राप्त हुने र सोभन्दा माथि भएमा प्रति पेज रू. ५(पाँच) दस्तुर लाग्ने,
- सूचनाको प्रकृति हेरी बढीमा १५ दिनसम्मको अवधि लाग्ने,
- आयोगका प्रकाशनहरू निःशुल्क वितरण हुने,
- सूचना बाहेक अन्य प्रकृतिका सेवा प्राप्त गर्ने अवधि कामको प्रकृतिअनुसार फरक-फरक हुने ।

७. निर्णय गर्ने प्रक्रिया र अधिकारी :

- आयोगमा परेका उजूरीका सम्बन्धमा अनुसन्धानपश्चात् आयोगबाट निर्णय हुने,

- नेपाल सरकारलाई गरिने सिफारिसहरूका सम्बन्धमा आयोगले निर्णय गर्ने,
- नीतिगत विषयमा आयोगबाट र प्रशासनिक तथा आर्थिक विषयमा सचिवबाट निर्णय हुने ।

८. निर्णय उपर उजूरी सुन्ने अधिकारी :

- नीतिगत तहमा माननीय अध्यक्ष श्री तप बहादुर मगर
- प्रशासनिक तहमा सचिव श्री मुरारिप्रसाद खरेल

९. सम्पादन गरिएका कामको विवरण : (२०८२ माघ १ गतेदेखि २०८२ चैत्र मसान्तसम्म)

९.१. अनुसन्धानसम्बन्धी कार्यहरू:

- प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन २०८२ को अनुगमन गरी प्रतिवेदन पेश गरिएको ।
- यस अवधिमा केन्द्रीय कार्यालयको उजुरी शाखामा १ थान उजुरी दर्ता गरिएको छ। विभिन्न सरोकारवाला निकायलाई जानकारी मागको लागि ११ निकायहरूमा पत्राचार गरिएको साथै विभिन्न ५ निकायहरूबाट पत्रको जवाफ प्राप्त भएको तथा ६० उजुरी जानकारीमा राखिएको छ, ५६ जनालाइ (प्रत्यक्ष रुपमा मानव अधिकार, उजूरी गर्नु पर्ने विषय, घरेलु हिंसा, आदलतको फैसलाको विषयमा) परामर्श र राय सल्लाह उपलब्ध गराइएको साथै १८ थान उजूरीहरू आयोगको सम्बन्धित प्रदेश कार्यालयहरू तथा प्रदेश शाखा कार्यालयहरूमा पठाइएको।
- यस अवधिमा उजुरीको विषयमा आयोगको बैठक १ पटक बसी १० थान उजुरी पेश भई ४ लाख क्षतिपुर्ती सहित ३ सिफारिस, ७ तामेली गरी १० थान फछ्र्यौट भएको छ ।
- प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रीपरिषद्को कार्यालयमा सिफारिसका लागि पत्र पठाइएको
- आयोगको अनुसन्धान महाशाखाबाट निर्णय भएका फाईलहरुमा यस महिनामा १ थान उजूरीका सम्बन्धमा तामेली, खारेज र १८ प्रमाणिकरण गरी सम्बन्धित पीडितलाई जानकारी पत्र पठाएको ।
- उजुरीका ८१ वटा फाइल एकलमा पेश/आदेश गरिएको।
- अनुसन्धान महाशाखाबाट ४८ वटा फाइल अभिलेख गरिएको, अभिलेखालयमा फाइल अभिलेख गर्ने कार्य नियमित भइरहेको छ ।
- आयोगमा आएका १३ घटनासंग सम्बन्धित व्यक्तिलाई परामर्श दिइएको ।
- यस महिनामा ८ वटा उजुरी उपर निर्णय/फैसला लेखन गरिएका छन् ।
- यस अवधिमा प्रदेश तथा शाखा कार्यालयबाट निर्णयका लागि १० वटा फाइल प्राप्त भएका छन् ।
- उपत्यका अनुसन्धानमा “सुधार गृहको बारेमा” आएको उजुरीको आधारमा अनुसन्धान गरिएको ।

- उपत्यका अनुसन्धानमा रहेका १ वटा उजुरीको बारेमा अनुगमन गरिएको ।
- Archiving Unit मा समय समयमा अनुसन्धान महाशाखा र सूचना अधिकारी मार्फत आउने पत्र अनुरुप फाइल खोज्ने र सो अनुरुप जवाफी पत्र तयार पार्ने कार्य गरेको,
- अभिलेखालयमा १६ वटा फाइल स्क्यान गरि अभिलेख गरिएको छ।
- फैसला कार्यान्वयन निर्देशनालयलाई निर्णय तथा सोको कार्यान्वयनका सन्दर्भमा आयोगबाट भएका पहलहरुको जानकारी दिएको |
- मानव अधिकारकर्मीबाट माग भइ आए बमोजिम आयोगमा विभिन्न समयमा भएका बालबालिकाहरु धर्मपुत्र पुत्री राख्दा आइपरेका समस्यासँग सम्बन्धित उजूरीहरुमा आयोगबाट भएका निर्णयहरु सम्बन्धित फाइल हेरी सङ्कलन गर्ने कार्य गरेको ।
- मानव अधिकारकर्मीबाट माग भई आए बमोजिम आयोगमा विभिन्न समयमा भएका बालबालिकाहरु धर्मपुत्र पुत्री राख्दा आइपरेका समस्यासँग सम्बन्धित उजूरीहरुमा आयोगबाट भएका निर्णयहरु सम्बन्धित फाइल हेरी सङ्कलन गर्ने कार्य गरेको ।
- फैसला कार्यान्वयन निर्देशनालयलाई निर्णय तथा सोको कार्यान्वयनका सन्दर्भमा आयोगबाट भएका पहलहरुको जानकारी दिएको |

९.२. अन्तर्राष्ट्रिय सन्धि अनुगमनसम्बन्धी कार्यहरू

क्र सं	अनुगमन गरिएको जिल्ला र स्थान	मिति	अनुगमनको विषय	अनुगमनबाट प्राप्त महत्वपूर्ण तथ्यहरु	कैफियत
१	निर्वाचन आयोग, जिल्ला निर्वाचन कार्यालय काठमाडौं, एमाले पार्टी कार्यालय च्यासल काठमाडौं	२०८२।११।१२	निर्वाचन तयारीमा मानव अधिकार अवस्था सम्बन्धमा	,अवस्था शान्तिपूर्ण रहेको-आचारसंहिता विपरितका कार्य भएको नपाइएको	
२	काठमाडौ र ललितपुर	२०८२।११।१३	निर्वाचन तयारीमा मानव अधिकार अवस्था सम्बन्धमा	मतदाता शिक्षाको बारेमा -आम सर्वसाधारण सन्तुष्ट रहेको र मतदानसम्बन्धी जानकार रहेको	

				निर्वाचन आचारसंहिता- उल्लंघनका कुनै पनि गतिविधि नपाइएको	
३	भक्तपुर निर्वाचन क्षेत्र नं १ र २ को मुख्य निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय र सो क्षेत्र वरिपरी	२०८२।११।१४	निर्वाचन पूर्वको मानव अधिकार अवस्था सम्बन्धमा	मतदाता शिक्षाको बारेमा - आम सर्वसाधारण सन्तुष्ट रहेको र मतदान सम्बन्धी जानकार रहेको राजनीतिक दलहरुले प्रचार-प्रसारमा कुनै बाधा अवरोधका गतिविधि नरहेको पाइयो ।	
४	लेले , ललितपुर	२०८२।११।१५	निर्वाचन पूर्वको मानव अधिकार अवस्था सम्बन्धमा	मतदाता शिक्षा प्रभावकारी- ,नरहेको राजनीतिक दलहरुले- शान्तिपूर्ण रुपमा घरदैलो कार्यक्रम गरिरहेको	
५	टोखा , काठमाडौ	२०८२।११।१६ शनिबार	निर्वाचन पूर्वको मानव अधिकार अवस्था सम्बन्धमा	राजनीतिक दलहरुले- शान्तिपूर्ण रुपमा घरदैलो	
६	गैसस महासंघ र फ्रिडम फोरम , काठमाडौ	२०८२।११।१७ आइतबार	निर्वाचन पूर्वको मानव अधिकार अवस्था सम्बन्धमा	निर्वाचन पूर्वको अवस्था शान्तिपूर्ण रहेको गैसस महासंघ र फ्रिडम फोरमसँग निर्वाचन अनुगमनमा समन्वयात्मक कार्य	

				गर्ने विषयमा छलफल भएको ।	
७	जिल्ला प्रशासन काठमाडौं, जिल्ला प्रहरी परिसर काठमाडौं, निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय काठमाडौं	२०८२।११।१९	निर्वाचन पूर्वको मानव अधिकार अवस्था सम्बन्धमा	-निर्वाचनपूर्वको अवस्था शान्तिपूर्ण रहेको राजनीतिक दलहरुले-निर्वाचन आचारसंहिता पालना गरेको देखिएको कुनै पनि अराजक गतिविधि- भएको नपाइएको	
८	भक्तपुर	२०८२।११।१९	निर्वाचन पूर्वको मानव अधिकार अवस्था सम्बन्धमा	मतदाता शिक्षा प्रभावकारी नरहेको, राजनीतिक दलहरुले- शान्तिपूर्ण रुपमा घरदैलो , कार्यक्रम गरिरहेको अनुगमन गरिएको मतदानस्थल अपाङ्गमैत्री रहेको,	
९	काठमाडौं र ललितपुर	२०८२।११।२०	निर्वाचनपूर्वको मानव अधिकार अवस्था सम्बन्धमा	निर्वाचनपूर्वको अवस्था शान्तिपूर्ण रहेको	
१०	काठमाडौँ	२०८२।११।२०	निर्वाचनपूर्वको मानव अधिकार	- निर्वाचनपूर्वको अवस्था शान्तिपूर्ण रहेको	

			अवस्था सम्बन्धमा	निर्माण गरिएका मतदानस्थलहरु अपाङ्गमैत्री रहेको पाइयो । राजनीतिक दलहरुले घरदैलो-गर्न आउँदा कतै कतै उनीहरुको चुनाव चिन्हमा यसरी भोट हाल्नु भनेर चाहिँ सिकाएका छन्	
११	काठमाडौँ उपत्यका , ३ ललितपुर.क्षेत्र नं र काठमाडौँ क्षेत्र नं. ४	२०८२।११।२१	निर्वाचनको दिनको मानव अधिकार अवस्था सम्बन्धमा	निर्वाचनको अवस्था शान्तिपूर्ण रहेको ।	
१२	काठमाडौँ निर्वाचन क्षेत्र नं २ र १ .	२०८२।११।२१	निर्वाचनको दिनको मानव अधिकार अवस्था सम्बन्धमा	काठमाडौ जिल्लाका- प्रतिनिधिसभा निर्वाचन क्षेत्र नं १ र २ मा निर्वाचन शान्तिपूर्ण, व्यवस्थित र मतदातामैत्री रहेको देखिएको , यद्यपि केहि स्थानमा साँघुरो-, भिडभाड तथा ज्येष्ठ नागरिक, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, गर्भवती महिलाको लागि पर्याप्त सुविधा अभाव देखिएको ।	
१३	काठमाडौँ क्षेत्र नं ३. सिन्धुपाल्चोक र , काभ्रेपलाञ्चोक	२०८२।११।२१	निर्वाचनको दिनको मानव अधिकार अवस्था सम्बन्धमा	निर्वाचनको अवस्था शान्तिपूर्ण रहेको ।	

१४	काठमाडौँ उपत्यका काठमाडौँ निर्वाचन क्षेत्र नं५ र ६ .	२०८२।११।२१	निर्वाचनको दिनको मानव अधिकार अवस्था सम्बन्धमा	मतदान कार्य शान्तिपूर्ण- रहेको, निर्वाचनका लागि- सुरक्षाकर्मीले उच्च सुरक्षा- सतर्कता अपनाएको,	
१५	काठमाडौँ उपत्यका निर्वाचन क्षेत्र नं १ र २	२०८२।११।२१	निर्वाचनको दिनको मानव अधिकार अवस्था सम्बन्धमा	मतदान कार्य शान्तिपूर्ण रहेको,	
१६	काठमाडौँ उपत्यका निर्वाचन क्षेत्र नं ९ र १०	२०८२।११।२१	निर्वाचनको दिनको मानव अधिकार अवस्था सम्बन्धमा	,प्रतिनिधिसभा निर्वाचन- ,२०८२ स्वच्छनिश्पक्ष , ,भयरहितमर्यादित र सुरक्षित वातावरणमा सम्पन्न भएको पाइयो । अनुगमन गरेका मतदानस्थल- पहुँचयुक्त रहेको भएता पनि	
१७	काठमाडौँ निर्वाचन क्षेत्र नं७ र ८ .	२०८२।११।२१	निर्वाचनको दिनको मानव अधिकार अवस्था सम्बन्धमा	मतदान कार्य शान्तिपूर्ण रहेको,	
१८	ललितपुर निर्वाचन क्षेत्र नं ,१ र २ .	२०८२।११।२१	निर्वाचनको दिनको मानव	ललितपुर जिल्लामा- प्रतिनिधिसभा सदस्य निर्वाचन,	

	ललितपुर र		अधिकार अवस्था सम्बन्धमा	२०८२ शान्तिपूर्ण रुपमा सम्पन्न भएको,	
१९	भक्तपुर र काठमाडौ	२०८२।११।२२	मतदान पश्चातको मानव अधिकार अवस्था	मतदान केन्द्रमा मतदान- सम्पन्न भइसकेपछि मतपेटिका संकलन कार्यमा कुनै पनि प्रकारको अवरोध नभएको । मतगणास्थलमा सबै दल तथा- उम्मेदवारको प्रतिनिधिहरुको उपस्थिति रहेको पाइएको ।	
२०	ललितपुर क्षेत्र नं . ३ र काठमाडौ,२,१ .क्षेत्र नं४	२०८२।११।२२	मतदान पश्चातको मानव अधिकार अवस्था	ललितपुरका ३ वटै क्षेत्रको- ,मतगणना सुचारु ललितपुर क्षेत्र नं २ को एउटा- केन्द्रको मुचुल्का गरेभन्दा ३० भोट कम भएको भनी केहि बेर विवाद भई मतगणना रोकिएको, काठमाडौ क्षेत्र नं ४ को- बुढानिलकण्ठमा मतगणना सुचारु रहेको ।	
२१	काठमाडौ क्षेत्र नं . ९ र १०,८	२०८२।११।२२	मतदान पश्चातको मानव अधिकार अवस्था	मतगणना कार्य शान्तिपूर्ण रहेको,	
२२	ताप्लेजुङ,पाँचथर र झापा जिल्ला	२०८२।११।१३ देखि २०८२।११।१७ गतेसम्म	आम मतदाता एवं राजनीतिक दल	निर्वाचन कार्यक्रम शान्तिपूर्ण- रहेको, मतदाता शिक्षा चल्दै गरेको, राजनीतिक सहिष्णुता र	

				सुरक्षाकर्मीको उच्च सतर्कता अपनाएको ।	
२३	सिरहा र सप्तरी	२०८२।११।१९ देखि २०८२।११।२३ गतेसम्म	निर्वाचन अनुगमन	सिराहा-, सप्तरीमा छिटफुटबाहेक शान्तिपूर्णरुपमा निर्वाचन सम्पन्न भएको,	
२४	रसुवा र नुवाकोट	२०८२।११।१९ देखि २०८२।११।२३ गतेसम्म	निर्वाचन अनुगमन	-अनुगमनका क्रममा निर्वाचन शान्तिपूर्ण रुपमा सम्पन्न भएको । निर्वाचनमा मानव अधिकार उल्लङ्घन भएको पाइएन । भौगोलिक विकटताका कारण अपाङ्ग, अशक्तहरुका लागि मतदानकेन्द्र अपाङ्गमैत्री न रहेको पाइयो, मतदाता शिक्षाको कमी भएको कारणले बदर मत धेरै रहेको ।	
२५	वैतडी र दार्चुला	२०८२।११।१८ देखि २०८२।११।२४ गतेसम्म	निर्वाचन अनुगमन	दार्चुला र वैतडी जिल्लाका- सम्पूर्ण मतदान केन्द्रहरुमा निर्वाचन शान्तिपूर्ण रुपमा सम्पन्न भएको, मतदाताहरु मतदानप्रति- उत्साहित नदेखिएको तथापी दार्चुला जिल्लाका दुईवटा २ वडाहरुमा **NO VOTE** भनी मतदान अस्वीकार गरेको पाइयो ।	

२६	बझाङ	२०८२।११।१८ देखि २०८२।११।२४ गतेसम्म	निर्वाचन अनुगमन	बझाङ जिल्लाका सम्पूर्ण मतदान केन्द्रहरुमा निर्वाचन शान्तिपूर्ण रुपमा सम्पन्न भएको,	
२७	नयाँ विहानी पुनर्स्थापना केन्द्र दधिकोट , भक्तपुर	२०८२।१२।१५	सुधारगृहको अनुगमन	- नयाँ बिहानी पुनर्स्थापना केन्द्रमा ६५,६६ जना राखिएको	
२८	टिचिङ अस्पताल २ , बी गण ,महाराजगञ्जCBI माइतिघर मण्डला , बानेश्वर काठमाडौ	२०८२।१२।१६	पूर्व प्रधानमन्त्री के.पी ओली , पूर्व गृहमन्त्री रमेश लेखक तथा मन्त्री प्रदर्शनको अनुगमन	पक्राउ परेका पूर्व-प्रधानमन्त्री खड्क प्रसाद ओलीलाई TUTH को ANNEX I (501) बेडमा स्वास्थोपचारको लागि राखिएको ,Gull blader मा stone रहेको ,Holter machine जडान गरिएको अवस्था रहेको साथै शारीरिक कमजोरी रहेको देखिएको । - पूर्व गृहमन्त्री रमेश लेखक आमाको बरखी बारिरहेको अवस्थामा रहेकोले खाना घरबाटै ल्याउने गरिएको , उच्च रक्तचापको समस्या देखिएकोले औषधी सेवन गरेको भनाई,	

				पूर्व मन्त्री दी-पक खड्कालाई सम्पत्ती शुद्धीकरण मुद्धामा CIB को पक्राउ गरिदिएको तथा निज उपचारका लागि TUTH मा नै भर्ना भएको,	
२९	निर्वाचन आयोग , नेपाल	२०८२।१२।१८	प्रतिनिधिसभा सदस्य निर्वाचन २०८२, को बारेमा जानकारी हासिल गर्नु	- प्रतिनिधिसभा सदस्य , निर्वाचन २०८२को सन्दर्भमा भएका आचारसंहिता उल्लङ्घनका विषयमा जानकारी प्राप्त भएको,	

- मिति २०८२-११-१ गते निर्वाचनका लागि गठित कार्यदलको बैठक तथा छलफल सम्पन्न।
- मिति २०८२-११-४ गते निर्वाचनमा सुरक्षाकर्मीको भूमिका छलफल कार्यक्रम सम्पन्न ।
- मिति २०८२-११-४ गते प्रतिनिधिसभा सदस्य निर्वाचनको अनुगमन रुजुसूची तथा अन्य व्यवस्थापन सम्बन्धमा कर्मचारीबीच छलफल कार्यक्रम सम्पन्न ।
- मिति २०८२-११-१२ गते निर्वाचनमा डिजीटल राईट्स विषयक छलफल आयोगको सभाहलमा सम्पन्न ।
- मिति २०८२-११-१० गते निर्वाचन अनुगमन सम्बन्धमा आयोगका कर्मचारीलाई अभिमुखीकरण कार्यक्रम सम्पन्न ।
- मिति २०८२-११-२९ गते निर्वाचन अनुगमनको प्रतिवेदन लेखन तयारी सम्बन्धमा कार्यदलको बैठक बसी छलफल गरेको ।
- मिति २०८२-१२-२५ गते अनुगमन महाशाखाको बैठक बसी निर्वाचन अनुगमनको प्रतिवेदन तयारीको प्रगति सम्बन्धमा छलफल गरेको ।
- मिति २०८२-११-२७ गते अनुगमन महाशाखाको समग्र कार्यसम्पादन सम्बन्धमा सचिवज्यूको कार्यकक्षमा बैठक बसी छलफल गरेको ।
- मिति २०८२-१२-२६ गते निर्वाचनका लागि गठित कार्यदलके बैठक बसी निर्वाचनको प्रतिवेदन तयारी सम्बन्धमा छलफल गरेको ।

९.३. संबर्धनात्मक कार्यहरू :

- काठमाडौं स्कूल अफ ल को संयोजनमा सिड्नी विश्वविद्यालय, अष्ट्रेलियाबाट आएका विद्यार्थीहरुलाई प्रशिक्षण गरिएको।
- निर्वाचन अनुगमनको तयारीका लागि कर्मचारीहरुबीच आयोगको सभाहलमा छलफल।
- प्रतिनिधीसभा सदस्य निर्वाचन अनुगमनको तयारीका लागि कर्मचारीहरुबीच आयोगको सभाहलमा छलफल।
- प्रतिनिधीसभा सदस्य निर्वाचन अनुगमनको तयारीका लागि Digital Rights and Role of NHRC भन्ने बिषयमा Digital Rights नेपालका कर्मचारीहरु र आयोगका कर्मचारीहरुबीच सभाहलमा छलफल।
- प्रतिनिधीसभा सदस्य निर्वाचनको दिन र त्यसपछिका दिनको मानव अधिकार अवस्थाको अनुगमन गरिएको ।
- कादम्बरी मेमोरियल कलेजबाट आएका ३५ जना विद्यार्थीहरुलाई मानव अधिकार सम्बन्धी प्रशिक्षण दिएको।
- आगामी बर्षको प्रस्तावित बजेटका लागि महाशाखा प्रमुखको कार्यकक्षमा आगामी बर्षको कार्यक्रमका विषयमा र प्रस्तावित बजेटमा छलफल।
- नयाँ सरकार गठन हुने चरणमा राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोगले अब बन्ने सरकारलाई मानव अधिकारको क्षेत्रमा गर्नु पर्ने कार्यहरूका सम्बन्धमा सल्लाह सुझाव प्रदान गर्न गठीत समितिबाट सुझाव माग भए बमोजिम यस महाशाखाबाट सुझाव पेश गरएिको।
- आगामी बर्षको प्रस्तावित बजेटका लागि विभागिय प्रमुखको कार्यकक्षमा आगामी बर्षको कार्यक्रमका विषयमा र प्रस्तावित बजेटमा छलफल।
- आ.व.०८३/८४ लागि कार्यक्रम तय गरी प्रस्तावित बजेटका लागि योजना महाशाखामा पेश गरिएको ।
- स्व. दयाराम परियारको २० औं स्मृति दिवस कार्यक्रम आयोगको सभाहलमा सम्मपन गरिएको।

९.४. लैङ्गिक तथा सामाजिक समावेशीकरणसम्बन्धी कार्यहरू:

- राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोग र मानव अधिकारका लागि महिला, एकल महिला समूह (WHR) को सहकार्यमा एकल (विधवा) महिलाको हक अधिकारमा आधारित कानून तथा नीति कार्यान्वयन अवस्था अध्ययनको मस्यौदा प्रतिवेदन उपर छलफल कार्यक्रम आयोगको केन्द्रीय कार्यालयमा मिति २०८२ माघ २१ गते राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोगका माननीय अध्यक्ष तप बहादुर मगरको अध्यक्षतामा सम्पन्न भएको थियो ।

- प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन २०८२ को मानव अधिकारको दृष्टिकोणबाट निर्वाचन पूर्व, निर्वाचनको दिन र निर्वाचन पश्चातको मानव अधिकारको अवस्थामा अनुगमनमा यसमहाशाखाका सबै कर्मचारी खटिएको ।

९.५ योजना तथा नीतिसम्बन्धी कार्यहरू :

- प्रतिनिधि सभा निर्वाचन, २०८२ को अनुगमनमा खटिएको।
- राष्ट्रिय योजना आयोगमद्वारा मिति २०८२।१२।२ गते आयोजित MTEF तयारी सम्बन्धी कार्यशालामा आयोगकोतर्फबाट सहभागी भएको ।
- २०८२/१२/२३ र २४ गते बजेट तथा MTEF छलफल तथा २०८२/१२/१५ गते LMBIS र MTEF मा प्रविष्टी गर्ने कार्य कार्यक्रममा सहभागी भएको ।

९.६ सामूहिक अधिकारसम्बन्धी कार्यहरू :

क्रस.	मिति	कार्यक्रम	प्रदेशजिल्ला/ देश/	खर्च रकम	कैफियत
१.	२०८२।१०।९ गते	बालसुधार गृह भक्तपुरको अनुगमन	भक्तपुर	सन्धी अनुगमन महाशाखा बाट खर्च गरिएको ।	बाल सुधार गृहमा इट्टाका टुक्राहरु छरिएका भवनहरु , ,तोडफोड गरिएका बिस्तारा तथा फर्निचरहरुमा आगो लगाइएको पाइयो भने त्यहाँ रहेका पुरुषहरुलाई अन्यत्र हिरासतमा सारिएको थियो ।
२.	२०८२।११।१ गते	जुगि समूदायकपाली/ समाजका	कार्यालयको सभाहल	खर्च नभएको ।	जुगी समूदायका व्यक्तिहरुसँग बैठक वसी उनीहरुको बसोबाससम्बन्धी

		व्यक्तिहरुसँग			समस्या तथा उनीहरुसँग भएका प्रमाणहरु के के छन भन्ने सम्बन्धमा छलफल भएको ।
३.	२०८२।११।१८ देखि २२ गते सम्म	प्रतिनिधीसभा सदस्य निर्वाचन अनुगमन	लमजुङ्ग		मतदानपूर्व १७ मतदान केन्द्र र मतदानको दिन १६ मतदान केन्द्रको अनुगमन गरिएको ।
४.	२०८२।१२।३० गते	मानव बेचबिखन बिरुद्धको अधिकार सम्बन्धी प्रतिवेदन २०८२ सार्वजनिकीकरण	ललितपुर		
५.	२०८२।११।२८	उपभोक्ता अधिकारका सम्बन्धमा अनुगमन (एल पी ग्यौंस समेत)	काठमाडौँ		

९.७ कानूनसम्बन्धी कार्यहरू :

मुद्दा मामिला सम्बन्धी :

- आयोगलाई समेत विपक्षी बनाई सर्वोच्च अदालतमा दर्ता भएको दुईवटा रिटमा लिखित जवाफ तयार गरी अदालतमा पेश गरेको,

- आयोगलाई विपक्षी बनाई प्रशासकीय अदालतमा दर्ता भएको एक मुद्दामा तीन पटक पेशी उपस्थित भई बहस पैरवी गरेको ।
- सर्वोच्च अदालतमा उपस्थित भई आयोगलाई विपक्षी बनाएका मुद्दामा तारेख लिएको ।
- पेशी तथा तारेखको नियमित कार्य जारी रहेको।

कानूनी राय सम्बन्धी :

- नेपाल सरकार र जेन्जी बीच भएको सम्झौता सम्बन्धमा आन्तरिक रुपमा कानूनी राय पेश गरेको,
- आयोगका पूर्वकर्मचारीहरूको सेवा सुविधा सम्बन्धमा कानूनी राय पेश गरेको।

अनुगमन सम्बन्धी विवरणः

- प्रतिनीधिसभा निर्वाचनमा मानव अधिकारको दृष्टिकोणबाट ललितपुर, काठमाडौं, भक्तपुर र डोल्पा जिल्लाको प्रतिनिधिसभा सदस्य निर्वाचन २०८२ को मतदान पूर्व र मतदानको दिनको अनुगमन गर्ने कार्यमा सहभागी भएको ।

प्रवर्धन सम्बन्धी

- डोल्पा जिल्लाको ठूलीभेरी नपा र त्रिपुरासुन्दरी नपामा फागुन महिनामा राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोग, निर्वाचन र मानव अधिकारका विषयमा सरकारी निकाय, सञ्चारकर्मी र मानव अधिकारकर्मीहरूबीच छलफल कार्यक्रम सम्पन्न भएको छ ।

पत्राचार

- खाद्य ऐनको कार्यान्वयन सम्बन्धी चेक लिष्ट तयार गरी संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय मार्फत सबै ७५३ स्थानीय तह र महाशाखाबाट सिधै सातवटा प्रदेश सरकार र नेपाल सरकारलाई पत्राचार गरी कार्यान्वयन अवस्था माग गरेको,
- आवासको हक सम्बन्धी ऐन, २०७५ को कार्यान्वयन अवस्था सम्बन्धमा भएका पत्रहरूको समयमा नै जवाफ प्राप्त हुन नआएपछि तीन पटक सम्म ताकेता पत्र प्रेषित गरेको,
- यस्तै आवासको अधिकार सम्बन्धी ऐन, २०७५ को कार्यान्वयन अवस्था सम्बन्धमा पनि सबै निकायबाट जवाफ प्राप्त हुन नआएपछि ताकेता गरेको,

आयोगको आन्तरिक तथा वाह्य बैठकमा सहभागिता

- राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोग सम्बन्धी ऐन बारे प्रधानमन्त्री कार्यालयको बैठकमा सहभागी भएको,

- भदौ २३ र २४ गते भएको घटनाको छानबिन तथा अनुसन्धान समितिसँग राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय कानूनी प्रावधान लगायतका विषयहरुमा छलफल भएको,
- राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोगको प्रतिनिधिसभा निर्वाचन २०८२ निर्वाचन समितिको कार्ययोजना, कार्य जिम्मेवारी बाँडफाँट, रुजुसूची तयारी, विभिन्न जानकारी पुस्तिकाको तयारी कार्य लगायत विभिन्न मितिमा बसेको बैठकमा सहभागी भएको,
- सन्धी अनुगमन महाशाखाद्वारा आयोजित आयोगका कर्मचारीहरूलाई निर्वाचन अनुगमन तथा रूजुसूचि सम्बन्धी अभिमुखिकरण कार्यक्रममा सहभागी भएको,
- सन्धी अनुगमन महाशाखाद्वारा आयोजित प्रतिनिधिसभा सदस्य निर्वाचन, २०८२ को समिक्षात्मक बैठकमा सहभागी भएको,
- निर्वाचन समितिको प्रतिवेदन तयारी, लेखन र विश्लेषण गर्ने कार्य गरेको ।
- संविधान संशोधनमा मानव अधिकार विषयमा माननीय सदस्यज्यूको नेतृत्वमा मधेशी आयोगका पदाधिकारीहरूसँग छलफलमा सहभागी भएको,
- व्यवस्थापन समितिको बैठकमा सहभागी भएको,
- Citizen Generated Data को आधिकारिकता तथा अन्य सम्बन्धित विषयमा UNSD का प्रतिनिधिसँगको छलफलमा सहभागी भएको,
- नवगठित मन्त्रीमण्डललाई मानव अधिकारको सम्मान, संरक्षण र कार्यन्वयनका लागि आयोगको तर्फबाट सुझाव दिन गठित कार्यदलमा बसी कार्य गरेको ।
- सुरक्षा परिषद्सँग सम्बन्धित विभिन्न कानूनी व्यवस्थाहरूको अध्ययन सम्बन्धमा माननीय सदस्यसँग छलफलमा सहभागी भएको,

प्रतिवेदन :

- महाशाखाको मासिक र दोश्रो त्रैमासिक प्रतिवेदन तयार गरी सञ्चार, प्रविधि, अध्ययन तथा प्रकाशन महाशाखामा पठाएको,
- खाद्य अधिकार तथा खाद्य सम्प्रभूता सम्बन्धी ऐन, २०७५ को कार्यान्वयन अवस्था र पुनरावलोकन सम्बन्धी परामर्श/छलफल कार्यक्रम सम्पन्न गरी सो को प्रतिवेदन तयार गरी पेश गरेको,
- निर्वाचन अवधिमा काठमाडौं, ललितपुर, भक्तपुर र डोल्पा जिल्लाको मानव अधिकार अवस्था अनुगमन प्रतिवेदन तयार गरी पेश गरेको,
- नेपाल सरकारलाई मानव अधिकारको क्षेत्रमा गर्नुपर्ने कार्यको बारेमा सुझाव दिन सहसचिव नवराज सापकोटाको संयोजकत्वको समितिमा महाशाखाबाट महाशाखा प्रमुख श्यामबाबु काफ्ले र मानव अधिकार अधिकृत सुदिसी सुवेदीले सुझाव तयार गरी पेश गरेको,

- प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयको सुझाव बमोजिम प्रस्तावित राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोग सम्बन्धी विधेयकको उद्देश्य र कारण, विधेयकको व्याख्यात्मक टिप्पणी र प्रत्यायोजित विधायन सम्बन्धी टिप्पणीको मस्यौदा तयार गरेको,
- आवासको हक सम्बन्धी ऐन, २०७५ को कार्यान्वयन अवस्था सम्बन्धी प्रतिवेदनको प्रारम्भिक रूपरेखा (ढाँचा) तयार गरेको,
- नेपाल सरकारका सबै मन्त्रालयहरू संग सम्बन्धित संवैधानिक तथा कानूनी व्यवस्थाको बारेमा नागिरकहरु बीच जनचेतना फैलाउने कार्य सम्बन्धमा वार्षिक कार्ययोजनामा कार्यक्रम समावेश गरी बजेट विनियोजन भए नभएको सम्बन्धी उपलब्ध सामाग्रीहरुको समीक्षा प्रतिवेदन लेखन कार्य शुरू भएको ।

आन्तरिक तथा बाह्य तालिममा सहभागिता

- ग्वाटेमालाको Guatemala Forensic Anthropology Foundation र Advocacy Forum नेपालद्वारा आयोजित Capacity Building Training on Documentation and Forensic Approaches for Enforced Disappearance and other Gross Human Rights Violation in Nepal विषयक तालिममा सहभागी भई यस सम्बन्धमा आयोगको अनुभव साटसाट भएको छ।

आयोगको आन्तरिक तथा वाह्य कार्यक्रममा सहभागिता

- मानव अधिकार सम्बन्धी संयुक्त राष्ट्रसंघीय प्रतिवेदन र सुझाव तथा सिफारिस कार्यान्वयन सम्बन्धी स्थायी संयन्त्र बारेमा HRJC द्वारा आयोजित छलफल कार्यक्रममा सहभागी भई सुझाव प्रदान गरेको ।
- अन्तर्राष्ट्रिय सन्धि अनुगमन महाशाखाद्वारा आयोजित निर्वाचनमा मानव अधिकार र राजनीतिक दलहरूको भूमिका विषयक छलफल कार्यक्रममा सहभागी भएको ।
- सोही महाशाखाद्वारा आयोजित निर्वाचनमा मानव अधिकार र मिडियाहरूको भूमिका विषयक छलफल कार्यक्रममा सहभागी भएको ।
- निर्वाचनमा मानव अधिकार र पर्यवेक्षकहरूको भूमिका विषयक छलफल कार्यक्रममा सहभागी भएको
- लैंगिक तथा सामाजिक समावेशीकरण महाशाखाद्वारा आयोजित मानव अधिकारका लागि महिला, एकल महिला समूहको (WHR) सहकार्यमा एकल महिलाको हक अधिकारमा आधारित कानून तथा नीति कार्यान्वयन अवस्था अध्ययन प्रतिवेदन उपर छलफल कार्यक्रममा सहभागी भएको ।
- ओरेक नेपालद्वारा आयोजित निर्वाचनको समयमा हुने मानव अधिकार उल्लंघनको घटनाको अभिलेखिकरण सम्बन्धी कार्यक्रममा सहभागी भएको,
- यस आयोग र Digital Rights Nepal द्वारा आयोजित Election, Digital Rights and Role of National Human Rights Commission विषयक कार्यक्रममा सहभागी भएको,

- सामूहिक अधिकार महाशाखाद्वारा आयोजित मानव बेचबिखन सम्बन्धी प्रतिवेदन सार्वजनिक कार्यक्रममा सहभागी भएको,

अन्य

- पालेर्मो प्रोटोकल बमोजिम केही नेपाल कानूनमा संशोधनको लागि आयोगबाट गरिएको पुनरावलोकन कार्यमा संलग्न भएको,
- भदौ २३ र २४ गतेको घटनाको अनुसन्धान गर्न गठित समितका संयोजकको अनुरोध बमोजिम लिखित सुझाव पेश गरेको,
- नवनियुक्त सहायक प्रथमहरूलाई अभिमुखिकरण कार्यक्रममा यस महाशाखाबाट श्यामबाबु काफ्ले र भिजिता दाहालले प्रशिक्षण दिएको,
- निर्वाचन समितिमा रही कोशी प्रदेश अन्तर्गत खटिइएका निर्वाचन अनुगमन टोलीहरूसँग समन्वय गरी निर्वाचनको तत्कालीन अवस्थाबारे जानकारी लिएको,
- निर्वाचन अनुगमनको सम्बन्धमा प्राइम टेलिभिजन समेतका सञ्चार माध्ययमा सहायक प्रवक्ताको हैसियतमा जानकारी तथा अन्तरर्वार्ता दिने र उपभोक्ताको अधिकार संरक्षण सम्बन्धमा प्रेस विज्ञप्ती जारी गरी CIN रेडियोमा अन्तरर्वार्ता दिने कार्य भएको ।

९.८ बैठक समन्वयसम्बन्धी कार्यहरू:

माननीय अध्यक्षको सचिवालय

- आयोगबाट विभिन्न मितिमा आयोजना गरिएका ६ वटा कार्यक्रमहरुमा अध्यक्षता ग्रहण गर्नुभएको ।
- नेपालस्थित भारतीय दुतावास, इजरायली दुतावास, जापानी दुतावास, अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको बार्षिक उत्सव लगायतका विभिन्न निकायबाट आयोजित १९ वटा कार्यक्रमहरुमा सहभागी हुनुभएको ।
- मानव अधिकार संगठनका अध्यक्ष ईन्द्र अर्यालस ँग मिति २०८२/१०/१३ गते आयोगमा भेटघाट तथा छलफल सम्पन्न।
- नेपाल ी सेनाका प्रमुख सहितको ट ोलीस ँग मिति २०८२/१०/१४ गते आयोगमा भेटघाट तथा छलफल सम्पन्न।
- रुकुम पुर्वमा फलाम खानी उत्खनन ्का कारण स्थान ीयहरुको बसोबासको अधिकार हनन ् हुने बियषमा स्थानीयद्वारा मिति २०८२/१०/१८ गते अध्यक्षज्युसँग आयोगमा भेटघाट तथा छलफल गरिएको ।
- आदीवासी जनजाति आयोगको स्थापना दिवस र आदिवासी जनजाती उत्थान राष्ट्रिय प्रतिष्ठानको रजत जयन्तीको अवसरमा आयोजित कार्यक्रमहरुमा विशेष अतिथिको आसन ग्रहण गर्नुभएको।

- मिति २०८२/११/०१ गते शहरी विकास तथा भवन निर्माण विभागका महानिर्देशकसँग आयोगमा छलफल ।
- मिति २०८२/११/०४ गते निर्वाचन सुरक्षा व्यवस्थापन सम्बन्धमा सुरक्षा निकायका प्रमुखहरुसँग आयोगमा छलफल सम्पन्न ।
- मिति २०८२/११/१२ गते आयोगका पूर्व सदस्यहरुसँग आसन्न निर्वाचनका सम्बन्धमा छलफल।
- प्रतिनिधीसभा सदस्य निर्वाचन अनुगमनका लागि काठमाडौं उपत्यकामा खटिनुभएको।
- इन्सेकद्वारा अन्तर्राष्ट्रिय नारी दिवसको अवसरमा आयोगको हलमा आयोजित महिला अधिकारको अवस्था विषयक अन्तरक्रिया कार्यक्रममा प्रमुख अतिथिको आसन ग्रहण गर्नुभएको।
- सुर्खेतमा भएको इनिसा वि.क. को मृत्यु सम्बन्धमा पीडितको तर्फबाट मिति २०८२/११/२८ गते अध्यक्षलाई ज्ञापन पत्र बुझाइएको।
- शसस्त्र प्रहरी बलका ए.आई.जी. गणेश ठाडा मगर सहितको टोलीसँग मिति २०८२/१२/०५ गते आयोगमा भेटघाट तथा छलफल सम्पन्न।
- आयोगको बैठकः Global Alliance of Notational Human Rights Institutions(GANHRI) को विभिन्न समितिहरुमा प्रतिनिधित्वका लागि राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोग, नेपालको उम्मेदवारी सम्बन्धमा छलफल तथा निर्णय।
- मानव अधिकार एलाईन्सको त्रिलोचन पौडेल सहितको टोलीद्वारा मिति २०८२/१२/१५ गते ध्यानाकर्षण पत्र पेश गरिएको ।
- विभिन्न मितिमा आयोजित प्रधानमन्त्री, मन्त्रीहरु, सभामुख र उपसभामुखको सपथ ग्रहण कार्यक्रमहरुमा सहभागी हुनुभएको ।
- आयोगले गरेको जेन जी प्रतिवेदन शार्वजनिक गरिदिन भनि राष्ट्रिय जेन जी नागरिक अभियान संरक्षणका संयोजक सहितको टोलीले ज्ञापन पत्र बुझाएको।

९.९ प्रशासनिक कार्यहरू :

- आयोगको सभाहलमा हुने कार्यक्रमको व्यवस्थापन गर्ने गरेको।
- कर्मचारीहरुको हाजिरी तथा विदाको रेकर्डहरु राख्ने गरेको।
- विभिन्न मर्मत सम्बन्धी कार्यहरु गरेको।
- काजमा रहेका कर्मचारीहरुको पत्र मार्फत सम्बन्धीत कार्यालयमा जानकारी पठाएको।
- मेशिनरी उपकरणहरु कम्प्युटर प्रिन्टर्स आदि मर्मत गरिएको।
- पदाधिकारीहरु तथा कर्मचारीहरुको वैदेशिक भ्रमणको लागि टिप्पणी तयार गर्ने तथा अन्य आवश्यक कार्यहरु गर्ने गरेको।

- आयोगका पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरुको लागि आवश्यकता अनुसार सवारी साधन, कर्मचारी खटनपटन, निर्देशन वमोजिम पत्र तयारी तथा अन्य लोजिष्टिक सहयोग आदि नियमित गर्ने गरेको।
- राजिनामा पेश गरेका कर्मचारीहरूको सेवा सुविधा तथा उपदानको लागि आवश्यक कागजात तयार गरी लेखामा पेश गर्ने कार्य गरेको।
- मिति २०८२ फागुन २१ गते भएको प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचनमा आयोगले निर्वाचन पूर्व, निर्वाचनको दिन र निर्वाचन पश्चातको अनुगमनका लागि सवारी साधन व्यवस्थापन अनुगमन परिचय पत्र तथा समानुपातिकतर्फ मतदान गर्नका लागि निर्वाचन आयोगलाई पत्र पठाउने लगायतका कार्यहरु गरेको।
- लोक सेवा आयोगबाट सिफारिश भई आएका कर्मचारीहरुलाई नियुक्ति पत्र तथा पदस्थापन गर्ने कार्य गरेको।
- आयोगका पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरुको लागि आवश्यकता अनुसार सवारी साधान, कर्मचारी खटनपटन, निर्देशनवमोजिम पत्र तयारी तथा अन्य लोजिष्टिक सहयोग आदि नियमित गर्ने गरेको।

९.१० सूचना, सञ्चार प्रविधि, प्रतिवेदन, प्राज्ञिक अनुसन्धान तथा प्रकाशनसम्बन्धी कार्यहरू :

प्रेस विज्ञप्ति/प्रेस नोट

	विज्ञप्तिको शीर्षक	मिति	
१	निर्वाचन र शान्ति सुरक्षामा असर पार्ने घृणाजन्य अभिव्यक्ति बन्द गर।	**प्रेस विज्ञप्ति** १३ माघ, २०८२	
२	अनशनरत अजय सोडारीको स्वास्थ्य अवस्थाप्रति गम्भीर हुन आग्रह।	**प्रेस विज्ञप्ति** १४ माघ, २०८२	
३	निर्वाचनलाई मानव अधिकारमैत्री बनाउन जोड।	**प्रेस विज्ञप्ति** १९ माघ, २०८२	
४	निर्वाचन आचारसंहिताको पालनामा गम्भीर बन। निर्वाचनलाई मानव अधिकारमैत्री बनाउन जोड।	**प्रेस विज्ञप्ति** २२ माघ, २०८२	

५	निर्वाचन सुरक्षा व्यवस्थाबारे सुरक्षा निकायका प्रमुख तथा पदाधिकारीहरुसँग छलफल । निर्वाचन सुरक्षासम्बन्धी आवश्यक सामग्रीहरुको यथोचित व्यवस्था गर।	**प्रेस विज्ञप्ति** ४ फागुन, २०८२	
६	निर्वाचनमा बालबालिकाको प्रयोग नगर। शान्तिसुरक्षालाई मजबुत बनाउ।	**प्रेस विज्ञप्ति** १२ फागुन, २०८२	
७	निर्वाचन आचारसंहिताको पूर्ण परिपालना गर। आयोगद्धारा निर्वाचनपूर्वको अनुगमन ।	**प्रेस विज्ञप्ति** १७ फागुन, २०८२	
८	युद्धप्रभावित मुलुकमा रहेका नेपालीहरुको सुरक्षा र उद्धारमा ध्यान देउ।	**प्रेस विज्ञप्ति** १७ फागुन, २०८२	
९	उत्साहपूर्ण रुपमा मतदानमा भागलिन आग्रह । निर्वाचन अनुगमनका लागि आयोगद्धारा उच्चस्तरीय अनुगमन टोली परिचालन।	**प्रेस विज्ञप्ति** १९ फागुन, २०८२	
१०	आयोगद्धारा प्रतिनिधिसभा निर्वाचनको अनुगमन । मानव अधिकारको दृष्टिमा निर्वाचन सन्तोषजनक।	**प्रेस विज्ञप्ति** २१ फागुन, २०८२	
११	*सन्दर्भः ११६औं अन्तर्राष्ट्रिय महिला दिवस (मार्च ८)।* महिला र बालिकाहरुको न्यायिक तथा कानूनी अधिकारमा पहुँच सुनिश्चित गर।	**प्रेस विज्ञप्ति** २४ फागुन, २०८२	
१२	स्वच्छ तथा स्वस्थ वातावरणको हक सुनिश्चित गर।	**प्रेस विज्ञप्ति** २८ फागुन, २०८२	
१३	ग्याँसलगायत पेट्रोलियम पदार्थको आपूर्ति सुनिश्चित गर।	**प्रेस विज्ञप्ति** २९ फागुन, २०८२	

- संवाहक २६औं अंक प्रकाशनको क्रममा यस अवधिमा संवाहक सम्पादन समितिको बैठक बसी छलफल तथा निर्णय गरिएको । साथै, संवाहक सम्पादन समितिबाट लेखहरु सम्पादन गर्ने कार्य अन्तिम चरणमा पुगेको छ।
- संवाहकका लेखकहरु र समकक्षी समीक्षकहरुको पारिश्रमिक भुक्तानिका लागि बैंक विवरण, पान नं माग गरी फोन तथा इमेल गरिएको ।
- सूचनाको हक प्रयोग गरी प्राप्त निवेदनहरुमा सूचना उपलब्ध गराइएको।
- प्रतिनिधिसभा निर्वाचनको अनुगमनका लागि मोरङ् जिल्लामा खटिई अनुगमन सम्पन्न गर्नुका साथै प्रतिवेदन तयार गरी आयोगमा पेश गरेको।
- निर्वाचन अवधिमा निर्वाचन केन्द्रिय समितिमा रही आवश्यक काम गरेको । निर्वाचनको पूर्व, पश्चात र निर्वाचनको दिन सामाजिक सञ्जालमा फोटो, भिडियो र सूचना प्रकाशन गरेको । Brochure, Flyer हरु बनाएको ।
- निर्वाचनको अनुगमन कार्यमा सहभागी भएको र प्रतिवेदन तयार गरेको ।
- बागमती प्रदेश कार्यालय, हेटौंडा तथा मधेश प्रदेश कार्यालय, जनकपुरमा हाजिरी व्यवस्थापनका लागि हाजिरी मेसिन जडान गरिएको तथा HRMS सम्बन्धी अन्तरक्रिया र तालिम सञ्चालन गरिएको ।
- आयोगका ऐन, नियमावली र निर्देशिकाहरु कानून मन्त्रालयबाट दर्ता भएको पाना सहित १६ वटा कानूनी दस्तावेज व्यवस्थापन गरि पुनः website मा हालिएको ।
- नव नियुक्त सूचना प्रविधिका कर्मचारीलाई ३ दिन IT सम्बन्धी तालिम र सहायक प्रथमलाई IT सम्बन्धी सामान्य जानकारीको तालिम ।
- DMS development को लागि निर्माणकर्तासंग बैठक बसेको र निर्माण सम्बन्धी आवश्यक काम भइरहेको ।
- कर्णाली प्रदेश शाखा कार्यालयको Website सम्बन्धी काम गरिएको ।
- HRMS Software मा आएका समस्या समाधान गर्न निर्माणकर्तासँग समन्वय गरेको ।
- CMRS संचालनका लागि सम्बन्धित व्यक्ति र कार्यालयमा नियमित सहायता ।
- केन्द्रिय तथा प्रादेशिक कार्यालयमा नियमित कम्प्युटर सम्बन्धी समस्या समाधान गरेको ।
- आयोगको वेवसाइट तथा सामाजिक सञ्जालमा प्रतिवेदन, मानवअधिकार पत्र, प्रेस विज्ञप्ति, मन्तव्य तथा अन्य प्रकाशन अपलोड गरि Backup गरिएको ।
- वेवसाइट तथा सामाजिक सञ्जालबाट प्राप्त भएका उजुरीहरु सम्बन्धीत महाशाखामा पठाएको ।
- आयोगद्वारा आयोजित कार्यक्रमको फोटो वेवसाइट तथा सामाजिक सञ्जालमा अपलोड गरेको र नियमित रुपमा सामाग्रिको Back up राख्ने गरेको ।
- सभाहलमा भएकको विभिन्न बैठकमा प्राविधिक सहायता उपलब्ध गराएको । विभिन्न कार्यक्रमको लागि Zoom Meeting Host गरेको ।

- दैनिकरुपमा आयोगको mail server मा आएका spam mail check गरेको ।
- आयोगको data center मा रहेको data को नियमितरुपमा backup लिएको । Server, NAS maintenance का काम गरेको ।

९.११.अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्धसम्बन्धी कार्यहरू

१. उजुरी ग्रहण तथा अनुसन्धानः

क्रस.	उजुरी बिषय	उजुरी संख्या	मुलुक	उजुरी दर्ता मिति
१.	खोजतलास सम्बन्धमा	१	कतार	/2082११२८/
२.	वैदेशिक रोजगार ठगी	१	थाईल्याण्ड	२०८२२४/१२/

- आयोगबाट आप्रवासी कामदारका समस्याका सम्बन्धमा नेपाल सरकार परराष्ट्र मन्त्रालयमा बिभिन्न मितिमा पठाईएका पत्रहरुमा पत्राचार तथा ताकेता पठाईएको।

२. अन्य कार्यहरु

- राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोग र संयुक्त राष्ट्र संघिय विकास कार्यक्रमको (UNDP) आयोजनामा मिति २०८२/१२/२९ मा UNDP SPSP को Exit Workshop गरिएको।
- राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोगबाट भएको निर्वाचनको अनुगमनमा महाशाखाबाट सहभागी भएको।
- स्पेन तथा मौरिससका NHRI's सँग MoU गर्नकालागि Draft तयार गरिएको।

९.१२.प्रदेश कार्यालय समन्वयसम्बन्धी कार्यहरू

- प्रदेश तथा प्रदेश शाखा कार्यालयबाट प्राप्त मासिक प्रतिवेदका आधारमा प्रदेश तथा प्रदेश शाखा कार्यालयका गतिविधिको मासिक बिवरणात्म प्रतिवेदन तयार गरी सम्बन्धित विभाग र महाशाखामा उपलब्ध गराएको।
- प्रदेश तथा प्रदेश शाखा कार्यालयबाट प्राप्त मासिक प्रतिवेदनलाई एकिकृत गरी माघ देखि चैत सम्मको त्रैमासिक बिवरणात्म प्रतिवेदन तयार गरी सम्बन्धित कार्यालय, विभाग र महाशाखामा उपलब्ध गराएको।
- चैत महिनामा माननीय मिहिर ठाकुरले माग गरेअनुसार प्रदेश तथा प्रदेश शाखा कार्यालयबाट २०८२ बैशाख देखि भदौ महिनासम्म गरेका अनुगमनको विवरण तयार गरी उपलब्ध गराएको
- विविध विषयमा प्रदेश तथा प्रदेश शाखा कार्यालयका कर्मचारीसँग फोनमार्फत निरन्तर रुपमा समन्वय गरेको।

- महाशाखा प्रमुख मोहन जोशी द्वारा मानव अधिकरको दृष्टिकोणाबाट मतदान पूर्व गुल्मी र अर्घाखाँची र मतदानको दिन काठमाडौं क्षेत्र नं १ र २ को अनुगमन गरिएको।
- २०८२ फागुन २१ मा सम्पन्न हुने प्रतिनिधिसभा सदस्य निर्वाचनको सम्बन्धमा आयोगले गठन गरेको कार्यदलमा रहेर विभिन्न समयमा भएका मिटिङ/छलफलकार्यक्रममा सहभागी हुनुको साथै निर्वाचनमा मानव अधिकार, संचार माध्यम र संचारकर्मिको भूमीका विषयक छलफल कार्यक्रम संचालन गरेको।
- पहिलो चरणको मतदान पूर्व सबै प्रदेश तथा प्रदेश शाखा कार्यालयका अनुगमनटोलीसँग र दोस्रो चरणमा गण्डकी प्रदेशमा अनुगमनमा खटिएर गएका अनुगमनटोलीसँग मतदान पूर्व र मतदानको दिन निरन्तर रुपमा फोन सम्पर्कमा रहेर अवस्थाका बारेमा जानकारी लिइ कार्यालयमा जानकारी गराएको
- प्रदेश, प्रदेश शाखा कार्यालय ३ चरणमामा गरिएको अनुगमनमा खटिएर गएका अनुगमन टोली र कर्मचारीहरुको फाइनल नामावली माग गरि केन्द्रिय कार्यालयको लिष्ट समेत संकलन गरी फाइनल लिष्ट तयार गरी सन्धी अनुगमन महाशाखामा पठाएको।
- निर्वाचन अनुगमन प्रतिवेदन तयारीको कार्य बाडफाँडको सम्वन्धमा निर्वाचन कमिटिको मिटिङ पश्चात गण्डकी प्रदेशमा गरिएको अनुगमनको प्रतिवेदनका आधारमा पुस्तक प्रकाशनकालागि संक्षिप्त प्रतिवेदन तयार गरी सन्धी अनुगमन महाशाखामा पठाएको।

१०. कार्यालय प्रमुख र सूचना अधिकारी

- श्री मुरारिप्रसाद खरेल, सचिव
- प्रवक्ता, डा. श्री टीकाराम पोखरेल, सहसचिव
- सूचना अधिकारी, श्री पवनकुमार भट्ट, उपसचिव

११. ऐन, नियम वा निर्देशिकाको सूची

- राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोग ऐन, २०६८
- राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोग (उजुरी कारवाही तथा क्षतिपूर्ति निर्धारण) नियमावली, २०६९
- राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोगका कर्मचारीहरूको सेवा, सर्त र सुविधासम्बन्धी नियमावली, २०७२
- राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोगको आर्थिक प्रशासनसम्बन्धी नियमावली, २०७१
- अन्य विभिन्न निर्देशिका तथा नीतिहरू।

१२. खर्चको फाँटवारी

खर्च/वित्तीय संकेत नम्बर / नाम	प्राथमिक तह: स्रोत व्यहोर्ने निकाय	प्राथमिक तह: भुक्तानी विधि	द्वितीय तह: स्रोत व्यहोर्ने निकाय	द्वितीय तह: भुक्तानी विधि	अन्तिम बजेट	यस महिना सम्मको निकासा	गत महिना सम्मको खर्च	यस महिनाको खर्च	यस महिना सम्मको खर्च	पेस्की	पेस्की बाहेक खर्च रकम	बाँकी बजेट
[illegible] खर्च					[illegible]	११८,३४८.७४	[illegible]	[illegible]	११८,३४८.७४	१००,०००.००	[illegible]	[illegible]
	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद			[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	१००,०००.००	[illegible]	[illegible]
22221 मेसिनरी तथा औजार मर्मत सम्भार तथा संचालन खर्च					७७०,०००.००	१४७,२९४.७८	१३६,६६१.७८	१०,६३३.००	१४७,२९४.७८	०.००	१४७,२९४.७८	६२२,७०५.२२
	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद			७७०,०००.००	१४७,२९४.७८	१३६,६६१.७८	१०,६३३.००	१४७,२९४.७८	०.००	१४७,२९४.७८	६२२,७०५.२२
22231 अन्य सम्पत्तिहरूको संचालन तथा सम्भार खर्च					३००,०००.००	१९२,८०८.००	१९२,८०८.००	०.००	१९२,८०८.००	०.००	१९२,८०८.००	१०७,१९२.००
	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद			३००,०००.००	१९२,८०८.००	१९२,८०८.००	०.००	१९२,८०८.००	०.००	१९२,८०८.००	१०७,१९२.००
22311 मसलन्द तथा कार्यालय सामग्री					३,१६०,०००.००	४११,०७७.२४	४१०,७७१.२४	३०६.००	४११,०७७.२४	०.००	४११,०७७.२४	२,७४८,९२२.७६
	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद			३,१६०,०००.००	४११,०७७.२४	४१०,७७१.२४	३०६.००	४११,०७७.२४	०.००	४११,०७७.२४	२,७४८,९२२.७६
22313 पुस्तक तथा सामग्री खर्च					४००,०००.००	१९,५००.००	१९,५००.००	०.००	१९,५००.००	०.००	१९,५००.००	३८०,५००.००
	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद			४००,०००.००	१९,५००.००	१९,५००.००	०.००	१९,५००.००	०.००	१९,५००.००	३८०,५००.००
22314 इन्धन - अन्य प्रयोजन					१६०,०००.००	६८,०००.००	६८,०००.००	०.००	६८,०००.००	६८,०००.००	०.००	९२,०००.००
	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद			१६०,०००.००	६८,०००.००	६८,०००.००	०.००	६८,०००.००	६८,०००.००	०.००	९२,०००.००
22315 पत्रपत्रिका, छपाई तथा सूचना प्रकाशन खर्च					२,१०६,०००.००	८२२,४३८.००	३२३,१७७.००	९९,३६१.००	८२२,४३८.००	०.००	८२२,४३८.००	१,२८३,५६२.००
	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद			२,१०६,०००.००	८२२,४३८.००	३२३,१७७.००	९९,३६१.००	८२२,४३८.००	०.००	८२२,४३८.००	१,२८३,५६२.००
22411 सेवा र परामर्श खर्च					१,१००,०००.००	२४८,८९३.८०	१९०,४४१.५०	५८,४५१.३०	२४८,८९३.८०	०.००	२४८,८९३.८०	८५१,१०६.२०
	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद			१,१००,०००.००	२४८,८९३.८०	१९०,४४१.५०	५८,४५१.३०	२४८,८९३.८०	०.००	२४८,८९३.८०	८५१,१०६.२०
22412 सूचना प्रणाली तथा सफ्टवेयर संचालन खर्च					१,६००,०००.००	८७८,३३६.००	६६६,३८१.५०	२११,९५४.५०	८७८,३३६.००	०.००	८७८,३३६.००	७२१,६६४.००
	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद			१,६००,०००.००	८७८,३३६.००	६६६,३८१.५०	२११,९५४.५०	८७८,३३६.००	०.००	८७८,३३६.००	७२१,६६४.००
22413 करार सेवा शुल्क					१४८,०००.००	९६,३००.००	८३,०००.००	१३,३००.००	९६,३००.००	०.००	९६,३००.००	५१,७००.००
	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद			१४८,०००.००	९६,३००.००	८३,०००.००	१३,३००.००	९६,३००.००	०.००	९६,३००.००	५१,७००.००
22511 कर्मचारी तालिम खर्च					३,५००,०००.००	३,३६१,८४८.००	१,६७०,९२१.००	१,६९०,९२७.००	३,३६१,८४८.००	०.००	३,३६१,८४८.००	१३८,१५२.००
	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद			३,५००,०००.००	३,३६१,८४८.००	१,६७०,९२१.००	१,६९०,९२७.००	३,३६१,८४८.००	०.००	३,३६१,८४८.००	१३८,१५२.००
22522 कार्यक्रम खर्च					[illegible]	१,९७३,२२४.३१	१,८६२,५०६.५०	११०,७१७.८१	१,९७३,२२४.३१	१०४,०००.००	१,८६९,२२४.३१	६,०२९,७०४.६९
	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद			[illegible]	१,९७३,२२४.३१	१,८६२,५०६.५०	११०,७१७.८१	१,९७३,२२४.३१	१०४,०००.००	१,८६९,२२४.३१	६,०२९,७०४.६९
22529 विविध कार्यक्रम खर्च					१,०१०,०००.००	४८९,२४१.००	४७५,७०१.००	१३,५४०.००	४८९,२४१.००	०.००	४८९,२४१.००	५२०,७५९.००
	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद			१,०१०,०००.००	४८९,२४१.००	४७५,७०१.००	१३,५४०.००	४८९,२४१.००	०.००	४८९,२४१.००	५२०,७५९.००
22611 अनुगमन, मूल्यांकन खर्च					७००,०००.००	३८,१८४.००	०.००	३८,१८४.००	३८,१८४.००	०.००	३८,१८४.००	६६१,८१६.००
	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद			७००,०००.००	३८,१८४.००	०.००	३८,१८४.००	३८,१८४.००	०.००	३८,१८४.००	६६१,८१६.००
22612 भ्रमण खर्च					३,६६०,०००.००	४१३,३६८.५०	३३१,५८८.५०	८१,७८०.००	४१३,३६८.५०	०.००	४१३,३६८.५०	३,२४६,६३१.५०
	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद			३,६६०,०००.००	४१३,३६८.५०	३३१,५८८.५०	८१,७८०.००	४१३,३६८.५०	०.००	४१३,३६८.५०	३,२४६,६३१.५०
22711 विविध खर्च					[illegible]	४३३,३६०.००	[illegible]	[illegible]	४३३,३६०.००	३५,०००.००	३९८,३६०.००	[illegible]
	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद			[illegible]	४३३,३६०.००	[illegible]	[illegible]	४३३,३६०.००	३५,०००.००	३९८,३६०.००	[illegible]

Printed By: [illegible]   Printed Date: [illegible] 10:25 AM   Page 2 / 3

बिन्दा अधिकारी
[illegible] अधिकृत

रारा [illegible]
लेखा अधिकृत

मुरारीप्रसाद खरेल
सचिव

[illegible]/वित्तीय संकेत नम्बर / नाम	प्राथमिक तह		द्वितीय तह		अन्तिम बजेट	यस महिना सम्मको निकासा	गत महिना सम्मको खर्च	यस महिनाको खर्च	यस महिना सम्मको खर्च	पेस्की	पेस्की बाहेक खर्च रकम	बाँकी बजेट
	स्रोत व्यहोर्ने निकाय	भुक्तानी विधि	स्रोत व्यहोर्ने निकाय	भुक्तानी विधि								
27312 उपचार					५००,०००.००	१०१,७६५.६९	१०१,७६५.६९	०.००	१०१,७६५.६९	०.००	१०१,७६५.६९	३९८,२३४.३१
	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद			५००,०००.००	१०१,७६५.६९	१०१,७६५.६९	०.००	१०१,७६५.६९	०.००	१०१,७६५.६९	३९८,२३४.३१
27313 सेवा निवृत्तको सञ्चित बिदा					५००,०००.००	५००,०००.००	५००,०००.००	०.००	५००,०००.००	०.००	५००,०००.००	०.००
	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद			५००,०००.००	५००,०००.००	५००,०००.००	०.००	५००,०००.००	०.००	५००,०००.००	०.००
27314 सेवा निवृत्तको औषधी उपचार					५००,०००.००	३४३,०४१.९७	३४३,०४१.९७	०.००	३४३,०४१.९७	०.००	३४३,०४१.९७	१५६,९५८.०३
	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद			५००,०००.००	३४३,०४१.९७	३४३,०४१.९७	०.००	३४३,०४१.९७	०.००	३४३,०४१.९७	१५६,९५८.०३
28142 घर भाडा					२२,१४३,०००.००	१२,७७४,८०१.६०	१०,८२३,०९४.८०	१,९५१,७०६.८०	१२,७७४,८०१.६०	०.००	१२,७७४,८०१.६०	९,३६८,१९८.४०
	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद			२२,१४३,०००.००	१२,७७४,८०१.६०	१०,८२३,०९४.८०	१,९५१,७०६.८०	१२,७७४,८०१.६०	०.००	१२,७७४,८०१.६०	९,३६८,१९८.४०
	जम्मा				१४६,७८०,०००.००	८७,७३५,४३१.३३	७७,९७७,४८५.९५	९,७५७,९४५.३८	८७,७३५,४३१.३३	४८५,०००.००	८७,२५०,४३१.३३	५९,०४४,५६८.६७

स्रोतगत जम्मा

1100001-नेपाल सरकार		१४६,७८०,०००.००	८७,७३५,४३१.३३	७७,९७७,४८५.९५	९,७५७,९४५.३८	८७,७३५,४३१.३३	४८५,०००.००	८७,२५०,४३१.३३	५९,०४४,५६८.६७
	01-नगद	१४६,७८०,०००.००	८७,७३५,४३१.३३	७७,९७७,४८५.९५	९,७५७,९४५.३८	८७,७३५,४३१.३३	४८५,०००.००	८७,२५०,४३१.३३	५९,०४४,५६८.६७
जम्मा		१४६,७८०,०००.००	८७,७३५,४३१.३३	७७,९७७,४८५.९५	९,७५७,९४५.३८	८७,७३५,४३१.३३	४८५,०००.००	८७,२५०,४३१.३३	५९,०४४,५६८.६७

तयार गर्ने : ....
नाम
पद
मिति
बिन्दा अधिकारी
मानव अधिकार अधिकृत

पेश गर्ने : ....
नाम
पद
मिति
रारा कर्माचार्य
लेखा अधिकृत

प्रमाणित गर्ने : ....
नाम :
पद:
[illegible] खरेल
सचिव

राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोग

राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोग, केन्द्रीय कार्यालय, ललितपुर
कार्यालय कोड नं : ३१४००३४०१

खर्चको फाँटवारी

बजेट उपशीर्षक नम्बर: ३१४०००११३ | आर्थिक वर्ष: २०८२/८३

आयोजना/कार्यक्रम नाम: राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोग (प्रशासनिक खर्च समेत) | महिना: फागुन

खर्च/वित्तीय संकेत नम्बर / नाम	प्राथमिक तह: स्रोत व्यहोर्ने निकाय	प्राथमिक तह: भुक्तानी विधि	द्वितीय तह: स्रोत व्यहोर्ने निकाय	द्वितीय तह: भुक्तानी विधि	अन्तिम बजेट	यस महिना सम्मको निकासा	गत महिना सम्मको खर्च	यस महिनाको खर्च	यस महिना सम्मको खर्च	पेस्की	पेस्की बाहेक खर्च रकम	बाँकी बजेट
21111 पारिश्रमिक कर्मचारी					८०,३१९,०००.००	४३,२५९,३४२.५७	३९,४५८,३३०.१७	३,८०१,०१२.४०	४३,२५९,३४२.५७	०.००	४३,२५९,३४२.५७	३७,०५९,६५७.४३
	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद			८०,३१९,०००.००	४३,२५९,३४२.५७	३९,४५८,३३०.१७	३,८०१,०१२.४०	४३,२५९,३४२.५७	०.००	४३,२५९,३४२.५७	३७,०५९,६५७.४३
21121 पोशाक					१,३१०,०००.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	१,३१०,०००.००
	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद			१,३१०,०००.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	१,३१०,०००.००
21132 महँगी भत्ता					६,४४९,०००.००	४,००६,१२७.३१	३,७१६,१२७.३१	२९०,०००.००	४,००६,१२७.३१	०.००	४,००६,१२७.३१	२,४४२,८७२.६९
	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद			६,४४९,०००.००	४,००६,१२७.३१	३,७१६,१२७.३१	२९०,०००.००	४,००६,१२७.३१	०.००	४,००६,१२७.३१	२,४४२,८७२.६९
21134 कर्मचारीको बैठक भत्ता					२१६,०००.००	१७३,०००.००	१६९,४००.००	३,६००.००	१७३,०००.००	०.००	१७३,०००.००	४३,०००.००
	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद			२१६,०००.००	१७३,०००.००	१६९,४००.००	३,६००.००	१७३,०००.००	०.००	१७३,०००.००	४३,०००.००
21135 कर्मचारी प्रोत्साहन तथा पुरस्कार					१००,०००.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	१००,०००.००
	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद			१००,०००.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	१००,०००.००
21139 अन्य भत्ता					२८६,०००.००	४६,०००.००	४६,०००.००	०.००	४६,०००.००	०.००	४६,०००.००	२४०,०००.००
	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद			२८६,०००.००	४६,०००.००	४६,०००.००	०.००	४६,०००.००	०.००	४६,०००.००	२४०,०००.००
21212 योगदानमा आधारित निवृत्तभरण तथा उपदान कोष खर्च					१,०६६,०००.००	५२२,०६३.४९	४६६,८६६.४५	५५,१९७.०४	५२२,०६३.४९	०.००	५२२,०६३.४९	५४३,९३६.५१
	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद			१,०६६,०००.००	५२२,०६३.४९	४६६,८६६.४५	५५,१९७.०४	५२२,०६३.४९	०.००	५२२,०६३.४९	५४३,९३६.५१
21213 योगदानमा आधारित बीमा कोष खर्च					६९८,०००.००	३०७,४८६.६६	२६०,९८६.६६	४६,५००.००	३०७,४८६.६६	०.००	३०७,४८६.६६	३९०,५१३.३४
	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद			६९८,०००.००	३०७,४८६.६६	२६०,९८६.६६	४६,५००.००	३०७,४८६.६६	०.००	३०७,४८६.६६	३९०,५१३.३४
22111 पानी तथा बिजुली					२,८२९,०००.००	८६४,४९२.००	७२६,७९९.००	१३७,६९३.००	८६४,४९२.००	०.००	८६४,४९२.००	१,९६४,५०८.००
	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद			२,८२९,०००.००	८६४,४९२.००	७२६,७९९.००	१३७,६९३.००	८६४,४९२.००	०.००	८६४,४९२.००	१,९६४,५०८.००
22112 सञ्चार महसुल					१,७३४,०००.००	३२९,९९४.००	३२५,९९४.००	४,०००.००	३२९,९९४.००	०.००	३२९,९९४.००	१,४०४,००६.००
	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद			१,७३४,०००.००	३२९,९९४.००	३२५,९९४.००	४,०००.००	३२९,९९४.००	०.००	३२९,९९४.००	१,४०४,००६.००
22212 इन्धन (कार्यालय प्रयोजन)					४,१०९,०००.००	२,३९४,२०८.१८	२,२५८,१३१.९९	१३६,०७६.१९	२,३९४,२०८.१८	०.००	२,३९४,२०८.१८	१,७१४,७९१.८२
	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद			४,१०९,०००.००	२,३९४,२०८.१८	२,२५८,१३१.९९	१३६,०७६.१९	२,३९४,२०८.१८	०.००	२,३९४,२०८.१८	१,७१४,७९१.८२
22213 सवारी साधन मर्मत खर्च					३,००८,०००.००	१,४०८,५८९.५४	१,४०८,५८९.५४	०.००	१,४०८,५८९.५४	०.००	१,४०८,५८९.५४	१,५९९,४१०.४६
	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद			३,००८,०००.००	१,४०८,५८९.५४	१,४०८,५८९.५४	०.००	१,४०८,५८९.५४	०.००	१,४०८,५८९.५४	१,५९९,४१०.४६

Printed By: ankita1 | Printed Date: Mar 17, 2026 02:18 PM | Page 1 / 3

...अ/वित्तीय ...संकेत नम्बर / नाम	प्राथमिक तह		द्वितीय तह		अन्तिम बजेट	यस महिना सम्मको निकासा	गत महिना सम्मको खर्च	यस म... को खर्च	यस महिना सम्मको खर्च	पेस्की	पेस्की बाहेक खर्च रकम	बाँकी बजेट
	स्रोत व्यहोर्ने निकाय	भुक्तानी विधि	स्रोत व्यहोर्ने निकाय	भुक्तानी विधि								
22214 बीमा तथा नविकरण खर्च					१,२७०,०००.००	१४०,३७८.७४	१०८,३४८.७४	३२,०३०.००	१४०,३७८.७४	१००,०००.००	४०,३७८.७४	१,१२९,६२१.२६
	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद			१,२७०,०००.००	१४०,३७८.७४	१०८,३४८.७४	३२,०३०.००	१४०,३७८.७४	१००,०००.००	४०,३७८.७४	१,१२९,६२१.२६
22221 मेशिनरी तथा औजार मर्मत सम्भार तथा सञ्चालन खर्च					७७०,०००.००	१६९,८९४.७८	१४७,२९४.७८	२२,६००.००	१६९,८९४.७८	०.००	१६९,८९४.७८	६००,१०५.२२
	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद			७७०,०००.००	१६९,८९४.७८	१४७,२९४.७८	२२,६००.००	१६९,८९४.७८	०.००	१६९,८९४.७८	६००,१०५.२२
22291 अन्य सम्पत्तिहरूको संचालन तथा सम्भार खर्च					३००,०००.००	१९९,१२९.००	१४४,८०८.००	५४,३२१.००	१९९,१२९.००	०.००	१९९,१२९.००	१००,८७१.००
	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद			३००,०००.००	१९९,१२९.००	१४४,८०८.००	५४,३२१.००	१९९,१२९.००	०.००	१९९,१२९.००	१००,८७१.००
22311 मसलन्द तथा कार्यालय सामाग्री					४,२७८,०००.००	९३३,९८६.९९	५९९,०७७.९५	३३४,९०९.०४	९३३,९८६.९९	०.००	९३३,९८६.९९	३,३४४,०१३.०१
	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद			४,२७८,०००.००	९३३,९८६.९९	५९९,०७७.९५	३३४,९०९.०४	९३३,९८६.९९	०.००	९३३,९८६.९९	३,३४४,०१३.०१
22313 पुस्तक तथा सामग्री खर्च					४००,०००.००	११,४००.००	११,४००.००	०.००	११,४००.००	०.००	११,४००.००	३८८,६००.००
	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद			४००,०००.००	११,४००.००	११,४००.००	०.००	११,४००.००	०.००	११,४००.००	३८८,६००.००
22314 इन्धन - अन्य प्रयोजन					१६७,०००.००	६८,०००.००	६८,०००.००	०.००	६८,०००.००	६८,०००.००	०.००	९९,०००.००
	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद			१६७,०००.००	६८,०००.००	६८,०००.००	०.००	६८,०००.००	६८,०००.००	०.००	९९,०००.००
22315 पत्रपत्रिका, छपाई तथा सूचना प्रकाशन खर्च					२,१९६,०००.००	८३२,४३८.००	८३२,४३८.००	०.००	८३२,४३८.००	०.००	८३२,४३८.००	१,३६३,५६२.००
	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद			२,१९६,०००.००	८३२,४३८.००	८३२,४३८.००	०.००	८३२,४३८.००	०.००	८३२,४३८.००	१,३६३,५६२.००
22411 सेवा र परामर्श खर्च					१,१००,०००.००	३९३,९६३.८०	३४८,९९३.८०	४४,९७०.००	३९३,९६३.८०	०.००	३९३,९६३.८०	७०६,०३६.२०
	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद			१,१००,०००.००	३९३,९६३.८०	३४८,९९३.८०	४४,९७०.००	३९३,९६३.८०	०.००	३९३,९६३.८०	७०६,०३६.२०
22412 सूचना प्रणाली तथा सफ्टवेयर संचालन खर्च					१,६००,०००.००	१,०११,९३६.००	८७६,३३६.००	१३५,६००.००	१,०११,९३६.००	०.००	१,०११,९३६.००	५८८,०६४.००
	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद			१,६००,०००.००	१,०११,९३६.००	८७६,३३६.००	१३५,६००.००	१,०११,९३६.००	०.००	१,०११,९३६.००	५८८,०६४.००
22413 करार सेवा शुल्क					१४८,०००.००	१११,०००.००	९६,२००.००	१४,८००.००	१११,०००.००	०.००	१११,०००.००	३७,०००.००
	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद			१४८,०००.००	१११,०००.००	९६,२००.००	१४,८००.००	१११,०००.००	०.००	१११,०००.००	३७,०००.००
22511 कर्मचारी तालिम खर्च					३,४००,०००.००	३,२६१,८५८.००	३,२६१,८५८.००	०.००	३,२६१,८५८.००	०.००	३,२६१,८५८.००	१३८,१४२.००
	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद			३,४००,०००.००	३,२६१,८५८.००	३,२६१,८५८.००	०.००	३,२६१,८५८.००	०.००	३,२६१,८५८.००	१३८,१४२.००
22522 कार्यक्रम खर्च					७,७७३,०००.००	३,०६०,३२५.३१	२,७१३,३२५.३१	३४७,०००.००	३,०६०,३२५.३१	३९२,०००.००	२,६६८,३२५.३१	४,७१२,६७४.६९
	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद			७,७७३,०००.००	३,०६०,३२५.३१	२,७१३,३२५.३१	३४७,०००.००	३,०६०,३२५.३१	३९२,०००.००	२,६६८,३२५.३१	४,७१२,६७४.६९
22529 विविध कार्यक्रम खर्च					१,०९०,०००.००	४८९,२४१.००	४८९,२४१.००	०.००	४८९,२४१.००	०.००	४८९,२४१.००	६००,७५९.००
	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद			१,०९०,०००.००	४८९,२४१.००	४८९,२४१.००	०.००	४८९,२४१.००	०.००	४८९,२४१.००	६००,७५९.००
22611 अनुगमन, मूल्यांकन खर्च					७००,०००.००	३८,१८४.००	३८,१८४.००	०.००	३८,१८४.००	०.००	३८,१८४.००	६६१,८१६.००
	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद			७००,०००.००	३८,१८४.००	३८,१८४.००	०.००	३८,१८४.००	०.००	३८,१८४.००	६६१,८१६.००
22612 भ्रमण खर्च					९,६६०,०००.००	४१३,३६८.४०	४१३,३६८.४०	०.००	४१३,३६८.४०	०.००	४१३,३६८.४०	९,२४६,६३१.६०
	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद			९,६६०,०००.००	४१३,३६८.४०	४१३,३६८.४०	०.००	४१३,३६८.४०	०.००	४१३,३६८.४०	९,२४६,६३१.६०
22711 विविध खर्च					२,३०३,०००.००	४४४,०७४.००	४२३,३८६.००	२०,६८८.००	४४४,०७४.००	३३,०००.००	४११,०७४.००	१,८५८,९२६.००
	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद			२,३०३,०००.००	४४४,०७४.००	४२३,३८६.००	२०,६८८.००	४४४,०७४.००	३३,०००.००	४११,०७४.००	१,८५८,९२६.००

खर्च/वित्तीय संकेत नम्बर / नाम	प्राथमिक तह		द्वितीय तह		अन्तिम बजेट	यस महिना सम्मको निकासा	गत महिना सम्मको खर्च	यस महिनाको खर्च	यस महिना सम्मको खर्च	पेस्की	पेस्की बाहेक खर्च रकम	बाँकी बजेट
	स्रोत व्यहोर्ने निकाय	भुक्तानी विधि	स्रोत व्यहोर्ने निकाय	भुक्तानी विधि								
27312 इन्धन					५००,०००.००	१७१,७६५.६९	१७१,७६५.६९	०.००	१७१,७६५.६९	०.००	१७१,७६५.६९	३२८,२३४.३१
	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद			५००,०००.००	१७१,७६५.६९	१७१,७६५.६९	०.००	१७१,७६५.६९	०.००	१७१,७६५.६९	३२८,२३४.३१
27313 सेवा निवृत्तको संचित बिदा					५००,०००.००	५००,०००.००	५००,०००.००	०.००	५००,०००.००	०.००	५००,०००.००	०.००
	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद			५००,०००.००	५००,०००.००	५००,०००.००	०.००	५००,०००.००	०.००	५००,०००.००	०.००
27314 सेवा निवृत्तको औषधी उपचार					५००,०००.००	३४३,०४१.९७	३४३,०४१.९७	०.००	३४३,०४१.९७	०.००	३४३,०४१.९७	१५६,९५८.०३
	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद			५००,०००.००	३४३,०४१.९७	३४३,०४१.९७	०.००	३४३,०४१.९७	०.००	३४३,०४१.९७	१५६,९५८.०३
28142 घर भाडा					२२,११४,०००.००	१२,७७५,८०१.६०	१०,८२३,०९५.८०	१,९५२,७०५.८०	१२,७७५,८०१.६०	०.००	१२,७७५,८०१.६०	९,३३८,१९८.४०
	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद			२२,११४,०००.००	१२,७७५,८०१.६०	१०,८२३,०९५.८०	१,९५२,७०५.८०	१२,७७५,८०१.६०	०.००	१२,७७५,८०१.६०	९,३३८,१९८.४०
	जम्मा				१२६,७८०,०००.००	८७,७३५,४३२.३३	७७,९७७,५८४.९५	९,७५७,८४७.३८	८७,७३५,४३२.३३	५५५,०००.००	८७,१८०,४३२.३३	३९,०४४,५६७.६७

स्रोतगत जम्मा

1100001-नेपाल सरकार		१२६,७८०,०००.००	८७,७३५,४३२.३३	७७,९७७,५८४.९५	९,७५७,८४७.३८	८७,७३५,४३२.३३	५५५,०००.००	८७,१८०,४३२.३३	३९,०४४,५६७.६७
	01-नगद	१२६,७८०,०००.००	८७,७३५,४३२.३३	७७,९७७,५८४.९५	९,७५७,८४७.३८	८७,७३५,४३२.३३	५५५,०००.००	८७,१८०,४३२.३३	३९,०४४,५६७.६७
जम्मा		१२६,७८०,०००.००	८७,७३५,४३२.३३	७७,९७७,५८४.९५	९,७५७,८४७.३८	८७,७३५,४३२.३३	५५५,०००.००	८७,१८०,४३२.३३	३९,०४४,५६७.६७

तयार गर्ने : ....
नाम
पद
मिति
बिन्दा अधिकारी
मानव अधिकार अधिकृत

पेश गर्ने : ....
नाम
पद
मिति
रारा कर्माचार्य
लेखा अधिकृत

प्रमाणित गर्ने : ....
नाम
पद
बिदुरप्रसाद खरेल
सचिव

राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोग

राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोग केन्द्रीय कार्यालय, ललितपुर
कार्यालय कोड नं [illegible]
मासिक प्रतिवेदन

बजेट उपशीर्षक नम्बर: ३१४००११३
आयोजना/कार्यक्रम नाम: राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोग (प्रशासनिक खर्च समेत)

आर्थिक वर्ष २०८२/८३
महिना चैत

खर्च/वित्तीय संकेत नम्बर / नाम	प्राथमिक तह: स्रोत व्यहोर्ने निकाय	प्राथमिक तह: भुक्तानी विधि	द्वितीय तह: स्रोत व्यहोर्ने निकाय	द्वितीय तह: भुक्तानी विधि	अन्तिम बजेट	यस महिना सम्मको निकासा	गत महिना सम्मको खर्च	यस महिनाको खर्च	यस महिना सम्मको खर्च	पेस्की	पेस्की बाहेक खर्च रकम	बाँकी बजेट
21111 पारिश्रमिक कर्मचारी					८०,२११,०००.००	४८,६८८,११७.७३	४२,२४९,३४२.१७	६,४३८,७७५.५६	४८,६८८,११७.७३	०.००	४८,६८८,११७.७३	३१,५२२,८८२.२७
	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद			८०,२११,०००.००	४८,६८८,११७.७३	४२,२४९,३४२.१७	६,४३८,७७५.५६	४८,६८८,११७.७३	०.००	४८,६८८,११७.७३	३१,५२२,८८२.२७
21121 पोशाक					१,४१०,०००.००	१,३०४,०००.००	०.००	१,३०४,०००.००	१,३०४,०००.००	०.००	१,३०४,०००.००	१०६,०००.००
	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद			१,४१०,०००.००	१,३०४,०००.००	०.००	१,३०४,०००.००	१,३०४,०००.००	०.००	१,३०४,०००.००	१०६,०००.००
21132 महँगी भत्ता					६,४४१,०००.००	४,६०१,१२७.३२	४,००६,१२७.३२	५९५,०००.००	४,६०१,१२७.३२	०.००	४,६०१,१२७.३२	१,८३९,८७२.६८
	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद			६,४४१,०००.००	४,६०१,१२७.३२	४,००६,१२७.३२	५९५,०००.००	४,६०१,१२७.३२	०.००	४,६०१,१२७.३२	१,८३९,८७२.६८
21134 कर्मचारीको बैठक भत्ता					४१६,०००.००	१९२,०००.००	१९२,०००.००	०.००	१९२,०००.००	०.००	१९२,०००.००	२२४,०००.००
	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद			४१६,०००.००	१९२,०००.००	१९२,०००.००	०.००	१९२,०००.००	०.००	१९२,०००.००	२२४,०००.००
21135 कर्मचारी प्रोत्साहन तथा पुरस्कार					१००,०००.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	१००,०००.००
	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद			१००,०००.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	१००,०००.००
21139 अन्य भत्ता					३२६,०००.००	४६,०००.००	४६,०००.००	०.००	४६,०००.००	०.००	४६,०००.००	२८०,०००.००
	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद			३२६,०००.००	४६,०००.००	४६,०००.००	०.००	४६,०००.००	०.००	४६,०००.००	२८०,०००.००
21212 योगदानमा आधारित निवृत्तभरण तथा उपदान कोष खर्च					१,०६५,०००.००	४९५,५०४.०१	४२३,७६३.४९	७१,७४०.५२	४९५,५०४.०१	०.००	४९५,५०४.०१	५६९,४९५.९९
	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद			१,०६५,०००.००	४९५,५०४.०१	४२३,७६३.४९	७१,७४०.५२	४९५,५०४.०१	०.००	४९५,५०४.०१	५६९,४९५.९९
21213 योगदानमा आधारित बीमा कोष खर्च					६९८,०००.००	४२५,६८६.६५	३७७,४८६.६५	४८,२००.००	४२५,६८६.६५	०.००	४२५,६८६.६५	२७२,३१३.३५
	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद			६९८,०००.००	४२५,६८६.६५	३७७,४८६.६५	४८,२००.००	४२५,६८६.६५	०.००	४२५,६८६.६५	२७२,३१३.३५
22111 पानी तथा बिजुली					२,८४१,०००.००	९७२,८८६.५०	८५४,५४१.००	११८,३४५.५०	९७२,८८६.५०	०.००	९७२,८८६.५०	१,८६८,११३.५०
	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद			२,८४१,०००.००	९७२,८८६.५०	८५४,५४१.००	११८,३४५.५०	९७२,८८६.५०	०.००	९७२,८८६.५०	१,८६८,११३.५०
22112 सञ्चार महसुल					१,७२५,०००.००	६४८,२९५.००	३४१,२२५.००	३०७,०७०.००	६४८,२९५.००	०.००	६४८,२९५.००	१,०७६,७०५.००
	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद			१,७२५,०००.००	६४८,२९५.००	३४१,२२५.००	३०७,०७०.००	६४८,२९५.००	०.००	६४८,२९५.००	१,०७६,७०५.००
22212 इन्धन (कार्यालय प्रयोजन)					५,१०१,०००.००	३,८४६,६३१.१८	२,४१५,९७८.९८	६६१,०८४.१०	३,०७७,०६३.०८	०.००	३,०७७,०६३.०८	२,०२३,९३६.९२
	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद			५,१०१,०००.००	३,८४६,६३१.१८	२,४१५,९७८.९८	६६१,०८४.१०	३,०७७,०६३.०८	०.००	३,०७७,०६३.०८	२,०२३,९३६.९२
22213 सवारी साधन मर्मत खर्च					२,७०८,०००.००	१,७३७,२६८.५४	१,४७८,४९९.५४	२५८,७६९.००	१,७३७,२६८.५४	०.००	१,७३७,२६८.५४	९७०,७३१.४६
	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद			२,७०८,०००.००	१,७३७,२६८.५४	१,४७८,४९९.५४	२५८,७६९.००	१,७३७,२६८.५४	०.००	१,७३७,२६८.५४	९७०,७३१.४६

Printed By: bindu1

बिन्दा अधिकारी
अधिकृत

Printed Date: Apr 21, 2026 12:21 PM

शाखा अधिकृत

मुरारीप्रसाद खरेल
सचिव

खर्च/वित्तीय संकेत नम्बर / नाम	प्राथमिक तह: स्रोत व्यहोर्ने निकाय	प्राथमिक तह: भुक्तानी विधि	द्वितीय तह: स्रोत व्यहोर्ने निकाय	द्वितीय तह: भुक्तानी विधि	अन्तिम बजेट	यस महिना सम्मको निकासा	गत महिना सम्मको खर्च	यस महिनाको खर्च	यस महिना सम्मको खर्च	पेश्की	पेश्की बाहेक खर्च रकम	बाँकी बजेट
22214 बीमा तथा नवीकरण खर्च					२,०९०,०००.००	९४०,३०८.२४	९४०,३०८.२४	०.००	९४०,३०८.२४	१००,०००.००	८४०,३०८.२४	१,१४९,६९१.७६
	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद			[illegible]	९४०,३०८.२४	९४०,३०८.२४	०.००	९४०,३०८.२४	१००,०००.००	८४०,३०८.२४	१,१४९,६९१.७६
22221 मेसिनरी तथा औजार मर्मत सम्भार तथा संचालन खर्च					७००,०००.००	२१८,०५८.९०	१६६,८९४.७८	५१,१६४.१२	२१८,०५८.९०	०.००	२१८,०५८.९०	४८१,९४१.१०
	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद			७००,०००.००	२१८,०५८.९०	१६६,८९४.७८	५१,१६४.१२	२१८,०५८.९०	०.००	२१८,०५८.९०	४८१,९४१.१०
22291 अन्य सम्पत्तिहरूको संचालन तथा सम्भार खर्च					३००,०००.००	२०४,८८३.००	१९९,१३९.००	५,७४४.००	२०४,८८३.००	०.००	२०४,८८३.००	९५,११७.००
	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद			३००,०००.००	२०४,८८३.००	१९९,१३९.००	५,७४४.००	२०४,८८३.००	०.००	२०४,८८३.००	९५,११७.००
22311 मसलन्द तथा कार्यालय सामाग्री					३,५६७,०००.००	१,७१४,९८९.९९	९२२,२४८.९९	७९२,७४१.००	१,७१४,९८९.९९	०.००	१,७१४,९८९.९९	१,८५२,०१०.०१
	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद			३,५६७,०००.००	१,७१४,९८९.९९	९२२,२४८.९९	७९२,७४१.००	१,७१४,९८९.९९	०.००	१,७१४,९८९.९९	१,८५२,०१०.०१
22313 मुद्रण तथा सामग्री खर्च					२००,०००.००	१९,६००.००	१९,६००.००	०.००	१९,६००.००	०.००	१९,६००.००	१८०,४००.००
	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद			२००,०००.००	१९,६००.००	१९,६००.००	०.००	१९,६००.००	०.००	१९,६००.००	१८०,४००.००
22314 इन्धन - अन्य प्रयोजन					१५०,०००.००	९९,३२०.००	६८,०००.००	३१,३२०.००	९९,३२०.००	०.००	९९,३२०.००	५०,६८०.००
	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद			१५०,०००.००	९९,३२०.००	६८,०००.००	३१,३२०.००	९९,३२०.००	०.००	९९,३२०.००	५०,६८०.००
22315 पत्रपत्रिका, छपाई तथा सूचना प्रकाशन खर्च					२,३०६,०००.००	८४२,५३८.००	८४२,५३८.००	०.००	८४२,५३८.००	०.००	८४२,५३८.००	१,४६३,४६२.००
	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद			२,३०६,०००.००	८४२,५३८.००	८४२,५३८.००	०.००	८४२,५३८.००	०.००	८४२,५३८.००	१,४६३,४६२.००
22411 सेवा र परामर्श खर्च					१,१००,०००.००	३३७,०३३.८०	२९२,९५३.८०	४४,०८०.००	३३७,०३३.८०	०.००	३३७,०३३.८०	७६२,९६६.२०
	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद			१,१००,०००.००	३३७,०३३.८०	२९२,९५३.८०	४४,०८०.००	३३७,०३३.८०	०.००	३३७,०३३.८०	७६२,९६६.२०
22412 सूचना प्रणाली तथा सफ्टवेयर संचालन खर्च					१,५००,०००.००	१,०११,९३६.००	१,०११,९३६.००	०.००	१,०११,९३६.००	०.००	१,०११,९३६.००	४८८,०६४.००
	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद			१,५००,०००.००	१,०११,९३६.००	१,०११,९३६.००	०.००	१,०११,९३६.००	०.००	१,०११,९३६.००	४८८,०६४.००
22413 करार सेवा शुल्क					१४८,०००.००	१२४,८००.००	१११,०००.००	१३,८००.००	१२४,८००.००	०.००	१२४,८००.००	२३,२००.००
	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद			१४८,०००.००	१२४,८००.००	१११,०००.००	१३,८००.००	१२४,८००.००	०.००	१२४,८००.००	२३,२००.००
22511 कर्मचारी तालिम खर्च					३,४००,०००.००	३,२६१,८८८.००	३,२६१,८८८.००	०.००	३,२६१,८८८.००	०.००	३,२६१,८८८.००	१३८,११२.००
	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद			३,४००,०००.००	३,२६१,८८८.००	३,२६१,८८८.००	०.००	३,२६१,८८८.००	०.००	३,२६१,८८८.००	१३८,११२.००
22522 कार्यक्रम खर्च					९,६७३,०००.००	८,६४४,२२४.३१	७,०८०,२२४.३१	१,४४८,७७४.००	८,५२८,९९८.३१	१००,०००.००	८,४२८,९९८.३१	१,१४४,००१.६९
	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद			९,६७३,०००.००	८,६४४,२२४.३१	७,०८०,२२४.३१	१,४४८,७७४.००	८,५२८,९९८.३१	१००,०००.००	८,४२८,९९८.३१	१,१४४,००१.६९
22529 विविध कार्यक्रम खर्च					१,३९०,०००.००	४८९,२४१.००	४८९,२४१.००	०.००	४८९,२४१.००	०.००	४८९,२४१.००	९००,७५९.००
	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद			१,३९०,०००.००	४८९,२४१.००	४८९,२४१.००	०.००	४८९,२४१.००	०.००	४८९,२४१.००	९००,७५९.००
22611 अनुगमन, मूल्यांकन खर्च					७००,०००.००	९६,१६४.००	७८,१६४.००	१८,०००.००	९६,१६४.००	१८,०००.००	७८,१६४.००	६०३,८३६.००
	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद			७००,०००.००	९६,१६४.००	७८,१६४.००	१८,०००.००	९६,१६४.००	१८,०००.००	७८,१६४.००	६०३,८३६.००
22612 भ्रमण खर्च					२,६६०,०००.००	४२१,४६८.४०	४१३,३९८.४०	१९,३२०.००	४३२,७१८.४०	०.००	४३२,७१८.४०	२,२२७,२८१.६०
	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद			२,६६०,०००.००	४२१,४६८.४०	४१३,३९८.४०	१९,३२०.००	४३२,७१८.४०	०.००	४३२,७१८.४०	२,२२७,२८१.६०
22711 विविध खर्च					२,१७३,०००.००	६६०,१०३.००	५४४,०२४.००	१५९,०७९.००	७०३,१०३.००	२५,०००.००	६७८,१०३.००	१,४६९,८९७.००
	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद			२,१७३,०००.००	६६०,१०३.००	५४४,०२४.००	१५९,०७९.००	७०३,१०३.००	२५,०००.००	६७८,१०३.००	१,४६९,८९७.००

जिल्ला अधिकारी
मानव अधिकार अधिकृत

हेरा कर्माचार्य
लेखा अधिकृत

मुरारिप्रसाद खरेल
सचिव

खर्च/वित्तीय संकेत नम्बर / नाम	प्राथमिक तह: स्रोत व्यहोर्ने निकाय	प्राथमिक तह: भुक्तानी विधि	द्वितीय तह: स्रोत व्यहोर्ने निकाय	द्वितीय तह: भुक्तानी विधि	अन्तिम बजेट	यस महिना सम्मको निकासा	गत महिना सम्मको खर्च	यस महिनाको खर्च	यस महिना सम्मको खर्च	पेस्की	पेस्की बाहेक खर्च रकम	बाँकी बजेट
27312 पोशाक					५००,०००.००	१७१,०६४.६९	१७१,०६४.६९	०.००	१७१,०६४.६९	०.००	१७१,०६४.६९	३२८,९३५.३१
	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद			५००,०००.००	१७१,०६४.६९	१७१,०६४.६९	०.००	१७१,०६४.६९	०.००	१७१,०६४.६९	३२८,९३५.३१
27313 सेवा निवृत्तको औषधि खर्च					५००,०००.००	५००,०००.००	५००,०००.००	०.००	५००,०००.००	०.००	५००,०००.००	०.००
	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद			५००,०००.००	५००,०००.००	५००,०००.००	०.००	५००,०००.००	०.००	५००,०००.००	०.००
27314 सेवा निवृत्तको सौचकी उपचार					५००,०००.००	३४३,०४१.९७	३४३,०४१.९७	०.००	३४३,०४१.९७	०.००	३४३,०४१.९७	१५६,९५८.०३
	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद			५००,०००.००	३४३,०४१.९७	३४३,०४१.९७	०.००	३४३,०४१.९७	०.००	३४३,०४१.९७	१५६,९५८.०३
28142 घर भाडा					२२,११३,०००.००	१५,७२६,५०७.४०	१३,७७४,८०१.६०	१,९५१,७०५.८०	१५,७२६,५०७.४०	०.००	१५,७२६,५०७.४०	६,३८६,४९२.६०
	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद			२२,११३,०००.००	१५,७२६,५०७.४०	१३,७७४,८०१.६०	१,९५१,७०५.८०	१५,७२६,५०७.४०	०.००	१५,७२६,५०७.४०	६,३८६,४९२.६०
	जम्मा				११७,७८०,०००.००	१०५,३०५,४८८.९३	८७,७३४,४३३.३३	१७,०४०,३८१.७०	१०४,७७४,८१५.०३	३९३,०००.००	१०४,३८१,८१५.०३	१३,००५,१८४.९७

स्रोतगत जम्मा

1100001-नेपाल सरकार				११७,७८०,०००.००	१०५,३०५,४८८.९३	८७,७३४,४३३.३३	१७,०४०,३८१.७०	१०४,७७४,८१५.०३	३९३,०००.००	१०४,३८१,८१५.०३	१३,००५,१८४.९७
	01-नगद			११७,७८०,०००.००	१०५,३०५,४८८.९३	८७,७३४,४३३.३३	१७,०४०,३८१.७०	१०४,७७४,८१५.०३	३९३,०००.००	१०४,३८१,८१५.०३	१३,००५,१८४.९७
जम्मा				११७,७८०,०००.००	१०५,३०५,४८८.९३	८७,७३४,४३३.३३	१७,०४०,३८१.७०	१०४,७७४,८१५.०३	३९३,०००.००	१०४,३८१,८१५.०३	१३,००५,१८४.९७
अन्तिम बजेटको तुलना (%)				८८.९६%							

तयार गर्ने : ....
नाम :
पद :
मिति :
बिन्दा अधिकारी
मानव अधिकार अधिकृत

पेश गर्ने :
नाम :
पद :
मिति :
तारा कर्माचार्य
लेखा अधिकृत

प्रमाणित गर्ने :
नाम :
पद :
मिति :
मुरारीप्रसाद खरेल
सचिव

१३. तोकिए बमोजिमका अन्य विवरण

- मानव अधिकार उल्लङ्घनका घटनाको अनुगमन तथा अनुसन्धानसम्बन्धी जिम्मेवारी तोकिएको,
- आयोगका सबै कार्यालयहरुका सूचना अधिकारीहरूलाई सूचना प्रकाशन गर्न पत्राचार गरिएको,
- सबै कार्यालयका सूचना अधिकारीहरूको नाम आयोगको वेबसाइटमा राखिएको।

१४. वेबसाइटको विवरण : www.nhrcnepal.org

१५. प्राप्त वैदेशिक सहायता, ऋण, अनुदान एवं प्राविधिक सहयोग र सम्झौताको विवरण

१६. सञ्चालित कार्यक्रम र सो को प्रगति प्रतिवेदन

क्र. स.	कामको प्रकृति	सङ्ख्या	विषय	कैफियत आ.व.२०८१/०८२
१.		मानव अधिकार संरक्षण		
१.१	उजुरी	१०५	• नागरिक तथा राजनीतिक अधिकार • आर्थिक, सामाजिक तथा सांस्कृतिक अधिकार • यातनाविरुद्धको अधिकार • महिला अधिकार • बाल अधिकार • जातीय विभेदविरुद्धको अधिकार • अपाङ्गता भएका व्यक्तिको अधिकार • व्यक्ति बेपत्ता पार्ने कार्यविरुद्धको अधिकार • आप्रवासी कामदार र तिनका परिवारको अधिकार • विविध	
१.२	अनुगमन	२२६	• नागरिक तथा राजनीतिक अधिकार समग्र मानव अधिकार अवस्था, कैदीबन्दीहरूको अधिकार, न्याय-प्रशासन, आदि • आर्थिक, समााजिक तथा सांस्कृतिक अधिकारः स्वास्थ्यको अधिकार, वातावरणको अधिकार, उपभोक्ताको	

			अधिकार, प्राकृतिक प्रकोप (बाढी-पहिरो)-बाट विस्थापितहरूको अधिकार, आदि • ज्येष्ठ नागरिक, महिला, बालबालिका, जातीय विभेद, सीमान्तकृत समुदाय, अल्पसङ्ख्यक, अपाङ्गता भएका व्यक्तिको अधिकार, लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसङ्ख्यक समुदायको अधिकार, मानव बेचबिखनविरुद्धको अवस्था, आदि।	
१.३	अनुसन्धान	६४३	• नागरिक तथा राजनीतिक अधिकारः जीवनको अधिकार, यातना, बेपत्ता, बलात्कार • आर्थिक, सामाजिक तथा सांस्कृतिक अधिकारः विस्थापित, पुनःस्थापना, सम्पत्ति लुटपाट, क्षतिपूर्ति, • महिला अधिकार, बाल अधिकार, जातीय विभेदविरुद्धको अधिकार, आदि	
१.४	निर्णय/सिफारिस	२८०	नागरिक तथा राजनीतिक अधिकार, न्याय-प्रशासन, अपहरण, आर्थिक, सामाजिक तथा सांस्कृतिक अधिकार, यातना, जातीय विभेद, महिला अधिकार, आदि	२२ वटा बैठकबाट ४९ उजुरीगत, आठ नीतिगत र रु.४७७२४८९ क्षतिपूर्ति सिफारिस
२.	**मानव अधिकार संवर्धन**			
२. १	सम्मेलन, तालिम, छलफल, प्रशिक्षण, छलफल, अन्तर्क्रिया, सचेतना, प्रभातफेरि, आदि	१८८९	लैङ्गिक समावेशीकरणसम्बन्धी अन्तर्राष्ट्रिय सम्मेलन, मानव अधिकार रक्षकको अवस्था मानव अधिकारको अवस्था, मानव अधिकार, आयोगको काम, कर्तव्य, अधिकार, सम्पादित कामकारबाही, मानव अधिकार र शान्तिसुरक्षा, विपद् व्यवस्थापन र मानव अधिकार, सङ्क्रमणकालीन न्याय, खाद्य अधिकार, स्थानीय तहमा विवाद निरूपण, नागरिक	एकल, सहकार्यमा सम्पन्न कार्यक्रम, प्रेस-विज्ञप्ति/प्रेस-नोट, प्रकाशन, स्रोत व्यक्ति, परामर्श र अन्य निकायबाट आयोजित

			तथा राजनीतिक अधिकार, आर्थिक, सामाजिक तथा सांस्कृतिक अधिकार, बाल अधिकार, महिला अधिकार, अपाङ्गता भएका व्यक्तिको अधिकार, दलित, अल्पसङ्ख्यकको अधिकार, स्वास्थ्य अधिकार, ज्येष्ठ नागरिकको अधिकार, सामूहिक अधिकार, उपभोक्ताको अधिकार, आप्रवासी कामदारको अधिकार, लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसङ्ख्यक समुदायको अधिकार आदि	कार्यक्रममा सहभागितासमेत
३.	**उजुरी वा निवेदनमाथि परामर्श**			
	उजुरी/परामर्श	१०१९	निवेदनमा केन्द्रित रही मनोसामजिक परामर्श, सम्बन्धित न्यायिक तथा अर्धन्यायिक निकायहरूमा उपचार खोज्न सुझाव, उजुरी कारबाही प्रक्रियामा लैजान सहयोग, आदि	आयोगका क्षेत्राधिकारबाहिरका उजुरीहरू
४.	**कानुन**			
	कानुन/तर्जुमा कानुन पुनरावलोकन	२/१०	आयोगको नयाँ ऐन निर्माणको लागि यस आ.व.मा राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोगसम्बन्धी ऐन, २०८१ को मस्यौदा/ मानव बेचबिखन, विशेष गरी महिला र बालबालिकाको बेचबिखनलाई रोक्ने, दबाउने र सजाय गर्ने सम्बन्धी ऐनलाई पुनरावलोकन, आदि	
५	**प्रकाशन**			
५.१	प्रतिवेदन/ जर्नल	२० सामग्रीहरू	वार्षिक प्रतिवेदन, मानव अधिकार शोधपत्रिका संवाहक (अङ्क २४ र २५ NepJOL-Nepal Journals Online को रूपमा स्तरोन्नति), प्रदेश कार्यालयका वार्षिक गतिविधि	

			एच.आई.भी./एड्स सङ्क्रमित, चेपाङ समुदायको मानव अधिकार, ज्येष्ठ नागरिकसम्बन्धी ऐन, २०६३ को कार्यान्वय अवस्था, आदि	
५.२	प्रेस-विज्ञप्ति/ प्रेस-नोट	५०	मानव अधिकारका विविध विषयहरू	प्रेस-विज्ञप्ति ३५ र प्रेस-नोट १५
५.३	पत्रकार भेटघाट	१	लैङ्गिक समावेशीकरणसम्बन्धी तीन दिने अन्तर्राष्ट्रिय सम्मेलनलगायत मानव अधिकारका विविध विषय	
५.४	सूचनाको हक	३३	अल्पसङ्ख्यक समुदायको मानव अधिकार अवस्था, भोटेकोशी आयोजनाबाट विस्थापितहरूको अवस्था, वि.स.२०७० देखि २०८१ भदौ २४ सम्म आयोगबाट गठित छानबिन समितिहरूको कार्यप्रगति विवरण, जातीय र लैङ्गिक आधारमा महिला तथा बालबालिकामाथि हुने हिंसासम्बन्धी तथ्याङ्क, प्रदेश सांसद रेखाकुमारी शर्माविरुद्ध परेको उजुरीमाथिको कारबाही, मानव अधिकार उल्लङ्घन भएको भनी आयोगमा दर्ता उजुरीउपर आयोगबाट गरिएको कारबाहीलगायतका विषयहरू	११ जनाबाट प्राप्त ३३ निवेदनमाथि आवश्यक कारबाही सम्पन्न
५.६	आयोगको गतिविधि प्रकाशन	४	त्रैमासिक रूपमा चार पटक	वेबसाइटमार्फत सार्वजनिक
६	**कार्यालय र मानव संसाधन**			
६.१	कार्यालय	११	के.का. एक, प्र. का. सात र प्र.शाखा तीन	
६.२	अध्यक्ष/सदस्य	५	अध्यक्ष एक र सदस्य चार	

६.३	कर्मचारी	३०९	आयोगका सम्पूर्ण कार्यालयमा कार्यरत	विद्यमान कर्मचारी २४९ र रिक्त दरबन्दी ६०

१७. आयोगले वर्गीकरण तथा संरक्षण गरेको सूचनाको नामावली

क्र. सं.	सूचनाको विवरण	सूचना प्रवाह गर्नु नपर्नाको कारण	महल ३ मा उल्लेखित कारण ऐनको दफा ३ को उपदफा ३ सँग सम्बन्धित खण्ड	सूचना गोप्य रहने अवधि	कैफियत
१	नेपालको सार्वभौमसत्ता, अखण्डता, राष्ट्रिय सुरक्षा, सार्वजनिक शान्ति सुव्यवस्था वा अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्धमा गम्भीर खलल पर्ने प्रकृतिका तथ्यहरू फेला पारेको र त्यस्तो विषय संलग्न भएको अनुगमन प्रतिवेदन।	नेपालको सार्वभौमसत्ता, अखण्डन, राष्ट्रिय सुरक्षा, सार्वजनिक शान्ति सुव्यवस्था वा अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्धमा गम्भीर खलल पर्ने भएकोले।	(क)	१० वर्ष	
२	मानव अधिकार उल्लङ्घनका घटनाको अनुगमन तथा अनुसन्धानसँग सम्बन्धित तथ्य र विवरण।	मानव अधिकार उल्लङ्घनको अनुसन्धान, तहकीकात तथा अभियोजनमा असर पर्न सक्ने भएकोले।	(ख)	१० वर्ष	

३	आयोगले आन्तरिकरूपमा अनुसन्धान गरिरहेको विषय।	अनुसन्धानको गोपनीयतामा असर पर्ने भएकाले।	(ग)	अनुसन्धान सम्पन्न नभएसम्म	
४	जातजाति वा सम्प्रदाय बिचको सुसम्बन्धमा प्रत्यक्ष असर पर्ने तथ्यहरू समेटिएको अनुगमन प्रतिवेदन।	जातजाति वा सम्प्रदाय बिचको सुसम्बन्धमा प्रत्यक्ष असर पर्ने भएकोले।	(घ)	१० वर्ष	
५	उजुरीकर्ताको विवरण र उजुरीको विषय तथा छानविन तहकीकात सम्बन्धी विवरण।	छानविन, अनुसन्धान एवम् तहकिकातमा असर पर्न सक्ने भएकोले	(ख) र (ङ)	१० वर्ष	

१८. आयोगमा परेका सूचना मागसम्बन्धी निवेदनको विवरण

सि. नं.	सूचना माग गर्नेको नाम	माग गरेको सूचनाको विषय	माग गरेको मिति	सूचना उपलब्ध गराएको मिति	कैफियत
१	सागर जोशी	आयोगको २०७९/११/८ गतेको च.न. INV १०४४ को सम्बन्धमा	२०८२/९/२३	२०८२/१०/२	
२	कपिल न्यौपाने	लक्ष्मी खतिवडाको उजुरी लगायतका विषयमा	२०८२/११/४	२०८२/११/११	
३	लक्ष्मी खतिवडा	विवाह तथा जन्म दर्ता सम्वन्धमा	२०८२/१०/८	२०८२/१०/११	
४	राजकुमार तिमिल्सिना	केन्द्रीय कारागार अनुगमन तथा सिफारिस सम्वन्धमा	२०८२/१०/२५	२०८२/१०/२८	

१९. अन्यत्र प्रकाशन भएका सूचनाहरूको विवरणः

आयोगका प्रतिवेदन, सूचना र प्रेस विज्ञप्तिहरू आयोगको वेवसाइट www.nhrcnepal.org, Facebook:https://www.facebook.com/National-Human-Rights-Commission-of-Nepal-NHRC-Nepal-306820312685490/ Twitter: https://twitter.com/NepalNHRC र Youtube: https://www.youtube.com/channel/UCxUHiAmVFDviisfXadW8oVA मा हेर्न सकिने व्यवस्था रहेको ।

दुर्गा पोखरेल	पवनकुमार भट्ट
सहायक सूचना अधिकारी	सूचना अधिकारी

मिति : २०८३ वैशाख १५ गते।